

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ЕКОНОМІКИ СПОРТУ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра
за спеціальністю 017 Фізичне культура і спорт
освітньою програмою «Менеджмент у спорті»

**на тему: «ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ОРГКОМІТЕТУ З ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОСТІ МІСТА З ФУТБОЛУ»**

(на матеріалах першості міста Києва серед дітей)

здобувача вищої освіти
другого (магістерського) рівня
Строкоуса Артема Станіславовича

Науковий керівник: Приймак М.М.
Кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
доцент

Рецензент Семененко В.П.
Кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
доцент

Рекомендовано до захисту на засіданні
кафедри (протокол № 3 від 16.11.2021 р.)

Завідувач кафедри: Мічуда Ю.П.
Доктор наук з фізичного виховання і спорту,
професор

(підпис

Київ –2021

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ	
ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ	
З ФУТБОЛУ.....	
1.1. Основні поняття та їх визначення	8
1.2. Сучасна класифікація змагань у футболі	15
1.3. Організаційне забезпечення спортивних змагань.....	17
Висновки до розділу 1.....	21
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ І ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	
2.1. Методи дослідження	23
2.1.1. Аналіз спеціальних літературних джерел	23
2.1.2. Системний аналіз	23
2.1.3. Соціологічне опитування.....	24
2.1.4. Методи математичної статистики	25
2.2. Організація дослідження.....	25
РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЇ	
СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ	
3.1. Правове забезпечення організації спортивних змагань	27
3.2. Організація проведення спортивних змагань	28
3.3. Створення організаційного комітету спортивних змагань	30
3.4. Дата і місце проведення спортивних змагань	38
3.5. Програма спортивних змагань.....	41
3.6. Матеріально-технічне обслуговування спортивних змагань	42
3.7. Маркетинг і рекламна діяльність спортивного змагань	44
Висновки до розділу 3	45

РОЗДІЛ 4. АНАЛІЗ СТАНУ ТА ПРОБЛЕМ ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГКОМІТЕТУ З ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОСТІ З ФУТБОЛУ	46
4.1. Стан діяльності організаційного комітету з проведення першості міста з футболу	46
4.2. Проблеми та шляхи вдосконалення діяльності організаційного комітету з проведення першості міста з футболу	51
Висновки до розділу 4	60
ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	61
ВИСНОВКИ	63
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	65
ДОДАТКИ	72

ВСТУП

Актуальність теми. У теперешній час просліжується тенденція підвищення соціально-культурної ролі спорту як соціального явища, як сфери людської діяльності і соціокультурного феномену. Незаперечним фактом сучасної цивілізації став колосальний ріст інтересу до спорту. Спорт не розвивається ізольовано від інших галузей соціальної практики, він створює навколо себе певну соціальну середу: спортивні споруди впливають на планування міст; розвинулася потужна індустрія виробництва спортивних товарів і послуг; інтенсивно розвиваються масові комунікації в сфері спорту; спортивні свята і шоу народжують нові специфічні засоби виразності. Отже, проведення спортивних змагань стає важливою складовою розвитку спортивної індустрії.

Системоутворюючим фактором спорту є змагання, що визначають систему організації, методики і підготовки спортсменів. Спортивні змагання дозволяють оцінити дієвість організаційних і матеріально-технічних основ підготовки та відбору спортсменів, ефективність системи підготовки фахівців, результативність науково-методичного забезпечення, тощо [19, 42, 46].

Відповідно до Закону України «Про фізичну культуру і спорт», спортивне змагання – захід, який проводиться організатором спортивних заходів з метою порівняння досягнень спортсменів і визначення переможців відповідно до правил спортивних змагань по видах спорту і затвердженого організатором спортивних заходів положення (регламенту) про ці змагання, що відповідає певним центральним органом виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту потребам [18].

Однією з найпопулярніших спортивних ігор серед підлітків і молоді є футбол. Футбол – найбільш масове, а також популярне явище. Доступність цієї гри, простота інвентарю та обладнання, величезна емоційність, різноманітність

ігрових ситуацій, необхідність прояву великої волі і мужності при подоланні дій суперників роблять футбол цінним засобом фізичного виховання. Гра в футбол дозволяє без великих матеріальних витрат досягати високого ступеня фізичної підготовленості, розвивати швидкість, силу, витривалість, спритність і багато інших рухові якості. Змагання з футболу виховують у спортсменів наполегливість, силу волі в досягненні перемоги, почуття відповідальності перед командою [3].

Особливо підвищується значення футболу в умовах переходу до ринкових відносин. Питання вдосконалення управління та підвищення ефективності діяльності футбольних клубів у ринкових відносинах, що стрімко розвиваються набувають великого значення. В даний час існує велика кількість спортивних змагань, яка обумовлена специфікою їх організації та проведення.

На думку С.Н. Бубки, Ю.П. Мічуди, сучасний спорт в Україні розвивається під впливом: соціально-економічної та політичної ситуації в державі [8, 36]; С.І. Гуськов, В.М. Платонов вважають, що спорт розвивається під впливом законодавчих нововведень, світових тенденцій (комерціалізація, професіоналізація спорту, розширення міжнародного календаря змагань, глобалізація, економічні кризові явища тощо) [50] та реорганізації механізму функціонування спортивної галузі [19]. Проте, ряд вчених визначають, що найбільших змін під впливом сучасних тенденцій, зокрема комерціалізації спорту, зазнають процеси, пов'язані з організацією та проведенням змагань [35, 43, 44].

В той же час, слід відзначити, що не дивлячись на існування досліджень з проблем організації та проведення змагань у різних видах спорту [2, 7, 11, 14, 15, 38, 41, 3, 31], організації та проведення змагань зі спортивних ігор [23, 28, 37], але на жаль, не знаходять необхідне висвітлення у наукових працях питання планування та організації діяльності оргкомітету з проведення змагання, взагалі, та з футболу, зокрема, що обумовлює актуальність магістерської дипломної роботи.

Взаємозв'язок роботи з планами НДР. Дослідження проведене в рамках теми «Теоретичні та прикладні основи застосування комунікацій у спортивному менеджменті» Зведеного плану НДР НУФВСУ на 2021-2025 рр.

Мета дослідження – вивчити та теоретично обґрунтувати особливості планування і організації діяльності організаційного комітету з проведення першості міста з футболу.

Завданнями дослідження є:

1. За даними літературних джерел вивчити та узагальнити сучасні теоретичні аспекти організації проведення спортивних змагань.
2. Визначити найбільш ефективні напрями діяльності організаційного комітету з проведення першості міста з футболу.
3. Визначити заходи щодо підвищення ефективності діяльності організаційного комітету з проведення першості міста з футболу.
4. Розробити практичні рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності організаційного комітету з проведення першості міста з футболу.

Об'єкт дослідження – процес організації та проведення першості міста з футболу.

Предмет дослідження – діяльність організаційного комітету з організації та проведення першості міста з футболу.

Методи досліджень

1. Аналіз спеціальної літературної.
2. Системний аналіз.
3. Соціологічне опитування (анкетування).
4. Методи математичної статистики.

Наукова новизна роботи полягає у тому, що:

- вперше будуть визначенні характерні особливості організаційного діяльності комітету з проведення першості міста з футболу;
- вперше будуть визначенні найбільш ефективні напрями діяльності організаційного комітету з проведення першості міста з футболу;

- вперше будуть теоретично обґрунтовані шляхи підвищення ефективності діяльності організаційних комітетів при проведенні першості міста з футболу.

Практична значущість матеріалів дослідження магістерської дипломної роботи полягає в можливості використання теоретичних, практичних доробок у практичній діяльності Асоціації футболу м. Києва та отримані результати дослідження можуть бути використані вищими навчальними закладами фізичного виховання і спорту у практиці підготовки фахівців з менеджменту та маркетингу у спорті.

Структура роботи: магістерська дипломна робота складається із чотирьох розділів, висновків та практичних рекомендацій, додатків, таблиць – 4, рисунків - 17, списку літератури - 61, загальний об'єм роботи складає 85 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ З ФУТБОЛУ

1.1. Основні поняття роботи та їх визначення

Втілення в життя цілей, завдань та функцій фізичної культури і спорту здійснюється засобами планування і організації проведення спортивних заходів. Стаття 1 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» закріплює наступний основний понятійний апарат, що стосується спортивних заходів:

Єдиний календарний план фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України – документ, у якому на відповідний рік визначаються організаційні та фінансові питання щодо забезпечення проведення відповідних заходів та який затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, у встановленому ним порядку;

організатор фізкультурно-оздоровчих або спортивних заходів – юридична (юридичні) або фізична (фізичні) особа (особи), яка (які) ініціювала (ініціювали) та проводить (проводять) фізкультурно-оздоровчі або спортивні заходи та здійснює (здійснюють) організаційне, фінансове та інше забезпечення підготовки і проведення цих заходів;

спортсмен – фізична особа, яка систематично займається певним видом (видами) спорту та бере участь у спортивних змаганнях;

спортивні заходи – спортивні змагання та/або навчально-тренувальні збори;

спортивне змагання – захід, що проводиться організатором спортивних заходів з метою порівняння досягнень спортсменів та визначення переможців відповідно до правил спортивних змагань з видів спорту та затвердженого організатором спортивних заходів положення (регламенту) про ці змагання, що

відповідає визначеним центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, вимогам; [18].

У Положенні «Про Єдину спортивну класифікацію України» терміни вживаються у таких значеннях [48]:

всеукраїнські змагання – офіційні спортивні змагання, які включені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України;

зональні змагання – складова частина відповідного офіційного змагання з виду спорту, що проводиться за участю спортсменів або спортивних команд територій (адміністративно-територіальних одиниць), перелік яких визначений положенням (регламентом) про цей спортивний захід;

командний чемпіонат – спортивні змагання, у яких беруть участь окремі збірні команди адміністративно-територіальних одиниць, спортивних клубів, дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю, шкіл вищої спортивної майстерності, центрів олімпійської підготовки, за результатами яких підводиться лише командна першість;

міжнародні змагання – змагання, які проводяться за участю двох і більше країн;

особисті змагання з виду спорту – спортивні змагання, у яких беруть участь троє і більше спортсменів у кожному виді змагань і визначається тільки особиста першість;

особисто-командні змагання з виду спорту – спортивні змагання, в яких визначаються загальні підсумки особистої першості та виступів команд різних адміністративно-територіальних одиниць, установ, організацій, закладів відповідно до положення (регламенту) цих змагань;

ранг змагань – рівень спортивного заходу, що проводиться в Україні або за її межами;

розіграш Кубка – спортивне змагання за участю спортсменів, команд адміністративно-територіальних одиниць, що проводиться, як правило, у декілька етапів;

чемпіонат – офіційне спортивне змагання за віковими, територіальними ознаками або організаційно-правовими формами юридичних осіб серед найсильніших спортсменів, команд у видах спорту, команд з ігрових видів спорту, яке проводиться один раз на рік за кожною окремою ознакою [48].

Розглянуті в даному розділі поняття є предметом вивчення спортивної науки. Наприклад, **спортивне змагання**, як його визначає професор І.І. Переверзін, – "це специфічний вид педагогічно організованою змагальною спортивною діяльністю, в якій реалізуються фізичні можливості спортсменів і задовольняються спортивно-видовищні потреби населення, а так само формується позитивний досвід змагальної діяльності" [44].

Спортивні змагання спрямовані на демонстрацію спортивних досягнень, регулювання конкуренції в сфері спорту. Спортивні змагання є типом цільової діяльності з акцентом на її кінцевий результат. В умовах спортивних змагань створюються відносини конкуренції, суперництва, протиборства [6].

"Характеристика спорту як власне змагальної діяльності підкреслює особливу роль в ньому змагальних начал і відносин, в силу яких змагання або змагання займає свого роду центральне місце в спортивному житті", відзначає в своїй книзі професор [1].

Спортивні змагання – це також і яскраве, емоційне видовище. Задоволення від спортивних видовищ виникає внаслідок співучасті в них глядача, якого приваблює високий рівень розвитку рухових якостей, сміливі і рішучі дії учасників, їх високі досягнення [13].

Спортивні змагання – це своєрідна модель людських відносин, що реально існують в світі: боротьби, перемог і поразок, спрямованості до постійного вдосконалення і прагнення до найвищих результатів, досягнення творчих, престижних і матеріальних цінностей. У змаганнях виявляються дійсність організаційних і матеріально-технічних основ підготовки, системи

відбору і виховання резерву для олімпійського спорту, кваліфікація тренерських кадрів і ефективність системи підготовки фахівців, рівень спортивної науки і результативність системи науково-методичного і медичного забезпечення підготовки і інше [45].

В той же час, на думку таких вчених як: О.П. Ющенко, В.О. Наметченко та А.І. Колесова **спортивні змагання** мають на меті виявлення сильних спортсменів і команд, вищих спортивних досягнень, вдосконалення спортивної майстерності, пропаганду фізичної культури і спорту. Дозволяють об'єктивно оцінювати діяльність спортивних організацій, тренерів, спортсменів, суддів і т.д. [22, 61].

Змагання дозволяють вирішувати педагогічні, спортивно-методичні та суспільно політичні завдання. Під час спортивних змагань вирішуються ті ж педагогічні завдання, що і на заняттях фізичною культурою і спортом в цілому, тобто вдосконалення фізичної, технічної, тактичної, психічної та теоретичної підготовленості. Однак при цьому всі зрушення, що відбуваються в організмі, перевершують рівень, характерний для тренувальних занять. Змагання – один з дієвих заходів підвищення тренуваності спортсмена. Особливо велике значення спортивних змагань для формування вольових рис характеру. Вони також сприяють розвитку в цілому фізкультури і спорту та дозволяють педагогічно впливати на глядачів.

Спортивні змагання та фізкультурно-спортивні заходи – провідна, найбільш яскрава форма функціонування фізичної культури та спорту в суспільстві. Тому проведення спортивних змагань та масових фізкультурно-спортивних заходів складає основний напрям діяльності фізкультурних та спортивних організацій [32].

Фізкультурно-спортивні заходи – це змагально-ігрова діяльність, учасники якої з урахуванням їх віку, статі, підготовленості мають приблизно рівні можливості здобути перемогу в доступних їм вправах. Ця доступність створюється спеціальним підбором змагальних вправ, складності і протяжності дистанцій, ваги використовуваних снарядів, а також тривалістю та інтенсивністю

виконання вправ. Крім того, для проведення змагання з різним контингентом учасників з метою урівноваження їхніх можливостей використовуються: гандикапи, фора, порівняльні коефіцієнти і заохочувальні очки [43].

Формою організації спортивних змагань є спортивне видовище. **Спортивне видовище** – привертає увагу людини або групи людей зорова картина спортивних змагань. Спортивне видовище є різновидом публічного видовища, в якому є глядачі (спортивні вболівальники) і змагаються спортсмени. [1, 6].

Спортсмени-суперники. У спортивних змаганнях можуть брати участь не менше двох спортсменів. Можна змагатися з самим собою – прагнути досягти якого-небудь результату. Але це не буде спортивним змаганням, тому що виключається його зовнішня ознака – протиборство. Тому спортсмени-суперники і досягнуті ними спортивні результати – центральний елемент змагань.

Взаємодії спортсменів-суперників. Взаємодія спортсменів у процесі змагань виступає у двох основних аспектах: по відношенню до супротивника – у формі протиборства або суперництва; по відношенню до партнерів по команді – у формі взаємодії або співробітництва. Протиборство суперників або конкуруючих команд може бути безпосереднім (при жорсткому, нежорсткому, умовно-жорсткому контакті) і опосередкованим (при відсутності контакту). Співробітництво між партнерами, загальний зміст якого полягає в об'єднанні зусиль або досягнення спільної мети – спортивної перемоги, також може мати різні форми прояву: спільно взаємопов'язані дії, спільно синергетичні дії, спільно послідовні і спільно індивідуальні дії спортсменів. Ці особливості змагального взаємодії багато в чому визначають зміст і структуру змагальної діяльності спортсменів в тому чи іншому виді спорту. У залежності від структури зв'язків між спортсменами-суперниками і партнерами можна виділити три форми ведення змагального поединку: індивідуальну, групову, командну та індивідуально-групову (командну). Ці форми взаємодії спортсменів, які змагаються знаходять своє відображення в особистих, командних і особисто-командних змаганнях.

Суддівство змагань. Головним організатором і керівником спортивних змагань, відповідальним за їх проведення та певною мірою за досягнуті результати є спортивний суддя. Цілком очевидно, що від кваліфікованого та об'єктивного суддівства в чому залежить розподіл місць учасників змагань. Суддя відповідальність і за здоров'я учасників змагань. У всіх випадках, коли може бути завдано шкоди здоров'ю спортсменів (несприятливі метеорологічні умови, поганий стан місць занять, несправність обладнання, невідповідність одягу та взуття тощо), він зобов'язаний усунути недоліки, а при неможливості зробити це – скасувати змагання або перенести його на інший строк або в інше місце. Спортивний суддя повинен бути, перш за все, бездоганим знавцем правил змагань з цього виду спорту, чесним, об'єктивним, неупередженим, рішучим, ввічливим, спокійною людиною, який і поза змаганнями користується авторитетом і повагою [6].

Глядачі і вболівальники. Виступ спортсмена на змаганнях практично ніколи не обходиться без реакції глядачів, аудиторії. Глядачі своєю поведінкою створюють позитивний або негативний емоційний фон проведення змагання. Тому присутність глядачів, що підтримують спортсмена або його суперників, їх ставлення до подій на змаганнях може зробити істотний вплив на результат виступу. Недосвідчений спортсмен може мати сильне збудження і виступити гірше, ніж зазвичай, у той час як більш досвідчений учасник не так легко піддається впливам середовища і в тій же змагальній ситуації зберігає самовладання. Залежно від ставлення глядачів до спортсмена (співпереживання), їх явних реакцій, а також психологічної близькості, яка може бути між ними, пропонується наступна класифікація глядачів:

- 1) глядачі, що складаються із значущих для спортсмена людей, реагують позитивно;
- 2) глядачі реагують позитивно, але незнайомі спортсмену;
- 3) глядачі пасивно спостерігають за діяльністю спортсмена без будь-яких реакцій на його адресу;
- 4) глядачі не виявляють вираженого інтересу до діяльності спортсмена;

5) глядачі реагують негативно на діяльність спортсмена [10].

Футбольний клуб – базова осередок всієї футбольної структури. Він є сполучною ланкою між футболістами, персоналом та організаціями. По суті це команда футболістів, що входить в одну з організацій, що має певну інфраструктуру і обслуговуючий персонал [59, 60].

Планування є основною функцією менеджменту, яка зв'язує разом всі управлінські функції. Без планування будь-яка фізкультурно-спортивна організація не в змозі чітко визначити свої цілі і напрямки діяльності.

Планування – це вид управлінської діяльності, який визначає перспективу і майбутній стан організації, шляхи і способи його досягнення [51].

Планування є первісною з-поміж решти функцій управління, оскільки прийняті в процесі її реалізації рішення визначають характер здійснення всіх інших функцій управління. До функцій планування відносяться: ціле-встановлення, прогнозування, моделювання, програмування. Сутність планування, як функції управління діяльності організації, полягає в обґрунтуванні цілей і шляхів їх досягнення на основі виявлення комплексу завдань і робіт, а також визначення ефективних методів, способів і ресурсів усіх видів, необхідних для виконання цих завдань та встановлення їх взаємозв'язку. Планування є основною ланкою та організаційним початком всього процесу реалізації цілей організації [60].

Планування як сфера і вид діяльності об'єднує структурні підрозділи організації загальною метою, надає всім процесам єдиноспрямованість, координованість, сприяє найбільш повному та ефективному використанню наявних ресурсів [9].

Визначення терміна «**організація**» дуже просте. Це об'єднання матеріальних і нематеріальних ресурсів для досягнення цілей діяльності.

Організація діяльності організації – це упорядкування та оптимізація процесів, що забезпечують функціонування організації, його фінансово-господарську діяльність [4].

1.2. Сучасна класифікація змагань у футболі

Змагання з футболу, як і в будь-якому іншому виді спорту – важлива складова гри. Змагання організовується федерацією, для кожного турніру складається регламент, в якому зазвичай визначають склад учасників, схему турніру, правила визначення переможця при рівності очок і якісь відхилення від правил, наприклад кількість замін. Змагання діляться на внутрішні і міжнародні, які в свою чергу поділяються на клубні та національних збірних. Футбольні турніри збирають десятки тисяч глядачів на трибунах стадіону і багатомільйонні аудиторії по телебаченню.

Футбольні змагання проводяться на рівні клубів, аматорських і професійних, а також на рівні національних збірних країн світу [59].

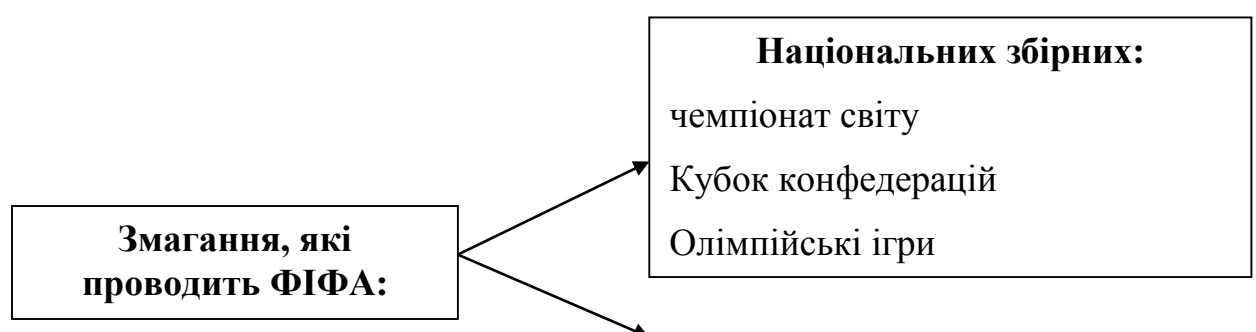
Найбільш відомі змагання з футболу представлені на рисунку 1.1.

Рівень національних збірних

Найважливішим футбольним змаганням є Чемпіонат світу з футболу, який розігрується під егідою ФІФА кожних чотири роки, і в якому беруть участь національні збірні понад 200-от країн світу. Це змагання складається з кваліфікаційного етапу, на якому відбираються 32 найкращі збірні, й фіналу. Окрім Кубку світу серед чоловіків ФІФА проводить також Кубок світу серед жінок, а також низку молодіжних і юнацьких змагань з віковими обмеженнями для учасників.

ФІФА відповідає також за проведення Олімпійського футбольного турніру — змагання з футболу в рамках Олімпіад.

У проміжку між фіналами Кубку світу, проводяться континентальні чемпіонати, зокрема в Європі, чемпіонат Європи з футболу.



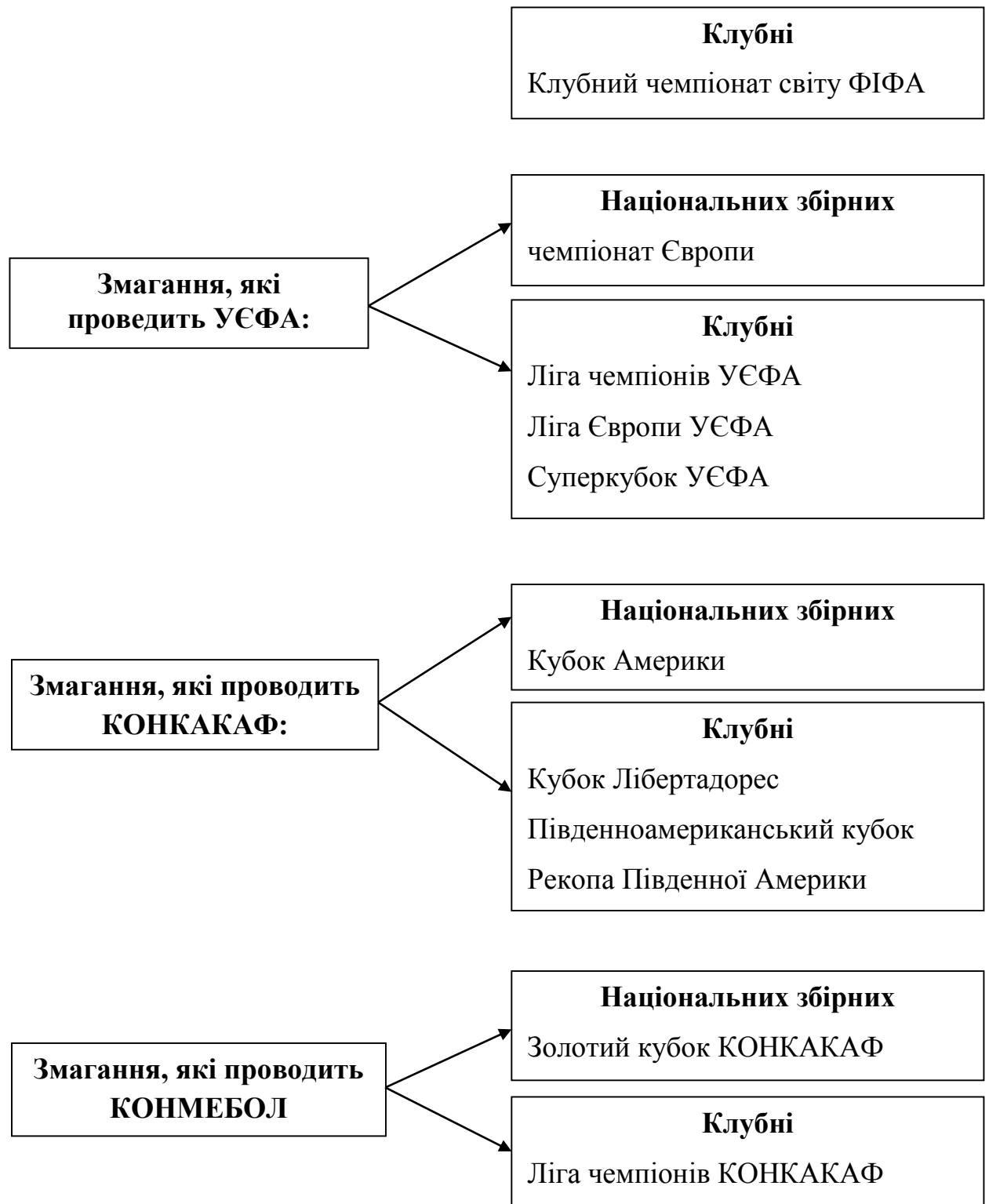


Рис. 1.1. Найбільш відомі змагання у футболі

Рівень клубних команд

На клубному рівні найважливішими футбольними змаганнями є національні чемпіонати, в Україні — Чемпіонат України з футболу, та національні кубки, в Україні — Кубок України з футболу. Національні футбольні

змагання організовані за системою ліг і дивізіонів й охоплюють гравців усіх рівнів — від аматорів до професіоналів.

Окрім національних клубних змагань існують міжнародні клубні турніри. Найпрестижнішими міжнародними турнірами на клубному рівні є європейська Ліга чемпіонів УЄФА та латиноамериканський Кубок Лібертадорес. Іншим міжнародним кубковим змаганням у Європі до 2009 року був Кубок УЄФА, який з сезону 2009/2010 було реорганізовано в Лігу Європи [61].

1.3. Організаційне забезпечення спортивних змагань

Спортивні змагання є однією з ефективних форм організації масової оздоровчої, фізкультурної і спортивної роботи [32].

З точки зору менеджменту, на думку багатьох авторів, при організації спортивних змагань необхідно враховувати ряд важливих обставин, таких як: класифікації спортивних змагань, їх функції, принципи, на яких будується система спортивних змагань і їх регламенту. Засобами організаційно-педагогічної регламентації спортивних змагань є Єдиний календарний план спортивних змагань, положення про спортивне змагання, правила спортивних змагань, сценарії і ін. [17, 24, 33, 40].

Починкин А. (2010 р.) пропонує традиційну технологію організації спортивного змагання (рис. 1.2).

Слід зазначити, що при організації спортивного змагання необхідно дотримуватися Єдиного календарного плану.

Календарним планом спортивних змагань є нормативний документ, який регламентує перелік планованих до проведення в майбутній плановий період змагань і їх види, визначає терміни і місця їх проведення, склад учасників, відповідальних за організацію змагання. Бажано, щоб в цьому документі були вказані прізвища головного судді і головного секретаря змагань, а також скільки суддів обслуговуватиме дані змагання і яку кількість учасників буде на змаганнях [33, 41, 43, 44].

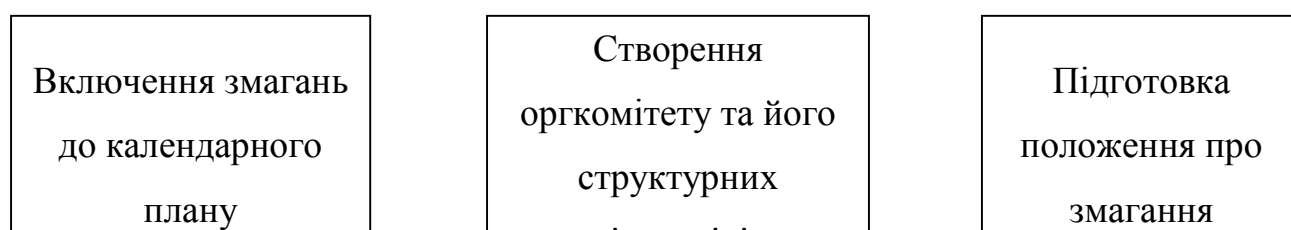




Рис. 1.2. Традиційна технологія організації спортивного змагання [49]

Всю роботу організації, провідної змагання, по його підготовці і проведенню можна представити у вигляді комплексу логічно послідовних дій, вказаних в Додатку А. [17, 32, 40].

Єдиний календарний план спортивних змагань розробляється на рік і складається за наступною формою (Таблиця 1.1.) [29, 34].

Єдиний календарний план

№ з/п	Найменування змагання	Строки проведення	Місце проведення	Учасники	Відповідальні за проведення

В ході теоретичних досліджень було встановлено, що особливе значення при організації і проведенні спортивних змагань грають їх функції. Спортивні змагання виконують два види функцій — внутрішні та зовнішні (рис. 1.3.).

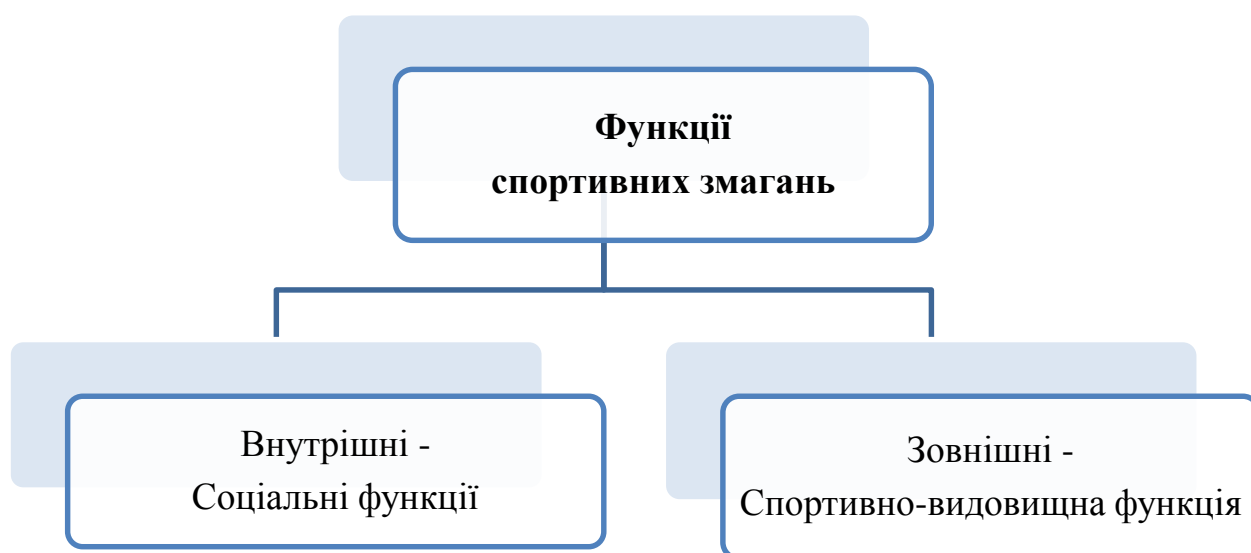


Рис. 1.3. Функції спортивних змагань

Внутрішні функції. Соціальні функції реалізуються через визначення ієрархії місць команд, що змагаються, дорогою:

- 1) визначення повної ієрархії місць, коли кожна команда змагання оцінюється відносно всіх інших команд і отримує своє особисте рангове місце;
- 2) визначення лише переможця змагання, тобто виділення лише сильною з команд, що змагаються;
- 3) фіксація спортивного результату – рекорду, що перевершує всі передуючі йому в даному вигляді спорту.

Зовнішні функції. Спортивно-видовищна функція виявляється в задоволенні спортивно-пізнавальних видовищних потреб різних груп уболівальників, що приходять на спортивні змагання. До зовнішніх функцій спортивного змагання зазвичай відносять етично-регулятивну, гедонізм і комунікативна функції, функцію відпочинку і розваги.

1) етично–регулятивна функція полягає в тому, що в процесі діяльності змагання виявляються різні етичні якості тих, що змагаються, а також відбувається суспільна оцінка визначених соціально значимих етичних норм;

2) функція гедонізму – забезпечується шляхом реалізації можливості задоволення різних естетичних потреб людей;

3) рекреативна функція – забезпечується задоволенням потреб населення в емоційній розрядці [16, 23, 24, 29, 47].

Змагання у футболі проводяться на основі правил гри. Правила гри встановлює Міжнародна Рада Футбольних Асоціацій, в якій ФІФА належать 4 голоси з 8-ми [58]. Документом, який визначає умови проведення змагань, їх правове оформлення, є Положення про змагання. Розробка Положення і своєчасна розсилка покладається на організацію, яка проводить ці змагання. [59].

Положення складається з наступних розділів:

- 1) мета и завдання;
- 2) місце і час проведення;
- 3) керівництво змаганнями;
- 4) учасники змагань;
- 5) програма змагань;
- 6) визначення переможців;
- 7) заявки и реєстрація учасників;
- 8) фінансові умови;
- 9) нагородження переможців [17, 21, 23, 34].

Починкин А. (2010 р.) відзначає, що фінансово-господарське забезпечення змагань так само важливе при проведенні змагань, оскільки передбачає: підготовку або оренду спортивних споруд, ремонт і придбання спортивного

інвентарю і устаткування; забезпечення транспорту для перевезення учасників; підготовку місць мешкання учасників; організацію живлення спортсменів; виготовлення афіш, програм, квитків учасників, запрошень, протоколів, зведень, таблиць і т.ін.; придбання грамот, дипломів, нагородних медалей, кубків, призів; придбання канцелярських товарів; оплату суддівської колегії, медичного персоналу і обслуговуючого персоналу [49].

Після закінчення всіх змагань, складається звіт або офіційний протокол змагань, в який заносяться всі результати (включаючи результати попередніх змагань), кількість команд, кількість учасників, протести і кількість глядачів [40, 41].

Висновки до розділу 1

Аналіз спеціальної літератури дозволив виявити, що спортивне змагання – захід, який проводиться організатором спортивних заходів з метою порівняння досягнень спортсменів і визначення переможців відповідно до правил спортивних змагань по видах спорту і затвердженого організатором спортивних заходів положення (регламенту) про ці змагання, що відповідає певним центральним органом виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту вимогам.

Спортивні змагання і фізкультурно-спортивні заходи – ведуча, найбільш яскрава і зрима форма функціонування фізичної культури і спорту в суспільстві.

Тому, проведення спортивних змагань і масових фізкультурно-спортивних заходів складає основний напрям діяльності фізкультурних і спортивних організацій.

Засобами організаційно-педагогічної регламентації спортивних змагань є Єдиний календарний план спортивних змагань, Положення про спортивне змагання, правила спортивних змагань, сценарії і ін.

Було встановлено, що проведення спортивних змагань залежить від рівня менеджменту, який складається з багатьох управлінських дій, а саме: складання календарного плану спортивних змагань; розробка положень про змагання;

складання кошторису витрат; утворення оргкомітету по підготовці і проведенню змагань; підбір суддівської колегії і організація її роботи; забезпечення сповіщення про змагання; організація прийому і обробки заявок на участь в змаганнях; складання програми змагань; складання ритуалу відкриття і закриття змагань, нагородження; підготовка або оренда спортивних споруд; забезпечення медичного обслуговування, перевірка підготовленості місць, устаткування і інвентарю; визначення заходів щодо обслуговування учасників змагань; визначення заходів щодо обслуговування глядачів; забезпечення своєчасної інформації про підготовку змагань, про результати спортсменів в ході змагань, про попередні результати і про остаточні підсумки змагань.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИ І ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. Методи дослідження

Під час виконання кваліфікаційної роботи були використані такі методи дослідження:

1. Аналіз спеціальних літературних джерел.
2. Системний аналіз.
3. Соціологічне опитування (анкетування).
4. Метод математичної статистики.

2.1.1. Аналіз спеціальних літературних джерел. Цей метод дослідження дозволяє з'ясувати стан проблеми за вже наявними відомостями, виділити певні особливості, відмінності в підходах різних фахівців.

Бібліографічний пошук і ретроспективний аналіз даних спеціальних літературних джерел дозволили скласти загальне уявлення про предмет дослідження, сформулювати проблему, а також підтвердити її актуальність і створити основу для подальших досліджень.

Під час підготовки роботи було проаналізовано спеціальну літературу, авторами якої розглянуті питання з проблем організації та проведення змагань у різних видах спорту (Алфьорова Д.В. [2], Баранов В.В. [3], Болонів Г.П. [7], Демчук К.Б.[11], Єгоренко Л.А. [14], Єршов В.Ю. [15], Лаханов В.І. [38], Лапочук Н.О. [41], Масимов З.П. [31]), організації та проведення змагань зі спортивних ігор (Костюкевич В.М. [23], Курочкин В.Г. [28], Новиков Г.В. [37]) що є ключовими для вивчення особливостей планування і організації діяльності організаційного комітету проведення змагання з футболу.

2.1.2. Системний аналіз як метод дослідження означає вивчення внутрішніх причинно-наслідкових, структурно-функціональних, ієрархічних,

прямих і зворотних зв'язків. Саме їх пізнання дає змогу виявити особливості планування і організації діяльності організаційного комітету проведення змагання з футболу, з'ясувати природу багатьох процесів і явищ.

2.1.3. Соціологічне опитування. Соціологічне опитування – це метод збирання первинної соціологічної інформації про об'єкт, який досліджується за допомогою спілкування з питаннями до визначеної групи людей, які мають назву респонденти. В основу соціологічного опитування покладено опосередковане (анкетування) соціально-психологічне спілкування соціолога і респондента шляхом реєстрації відповідей на систему питань, виходячи з цілей і завдань дослідження [57]. Така потреба виникла, перш за все, у процесі аналізу стану діяльності організаційного комітету з організації та проведення першості міста Києва. Відсутність повної та достовірної інформації, яка б дозволила у повній мірі оцінити стан та проблеми діяльності організаційного комітету з організації та проведення першості міста Києва, обумовила необхідність поновлення інформаційного дефіциту, за рахунок даних, отриманих під час анкетного опитування.

Мета опитування – з'ясувати точки зору фахівців стосовно стану, проблем та шляхів вдосконалення діяльності організаційного комітету з організації та проведення першості міста Києва.

Завдання опитування:

1) з'ясувати, як оцінюють фахівці сучасний стан діяльності організаційного комітету з організації та проведення першості міста Києва;

2) виявити ефективні напрями діяльності організаційного комітету з проведення першості міста Києва.

3) визначити заходи щодо підвищення ефективності діяльності організаційного комітету з проведення першості міста Києва

4) визначити заходи щодо вдосконалення діяльності організаційного комітету з організації та проведення першості міста Києва;

Анкета опитування наведена у додатку Б.

Опитування здійснювалось серед вітчизняних фахівців у фізичній культурі та спорту: організаторів спортивних змагань з футболу, тренерів з футболу (20 чол.) Дані щодо якісного складу респондентів наведені у Додатку В.

2.1.4. Методи математичної статистики дозволили дати характеристику визначення сукупності за конкретними ознаками.

Отримана первинна соціологічна інформація підлягала узагальненню, аналізу та науковій інтеграції. Для цього було використано **метод математичної статистики** – це кількісне уявлення даних про об'єкт, що вивчається, яке було отримано в результаті проведеного дослідження (в даному випадку соціологічного опитування (анкетування) і виражене у вигляді таблиць, графіків, діаграм [53].

Нами були використані наступні методи математичної статистики:

- визначення суми отриманих показників (тобто кількості отриманих відповідей) – (Σ);
- визначення процентного співвідношення (%);
- побудова таблиць, графіків та діаграм.

2.2. Організація дослідження

Дослідження проводились на кафедрі менеджменту і економіки спорту Національного університету фізичного виховання та спорту України та під час проведення першості міста Києва у три етапи. В соціологічному дослідженні (анкетуванні) прийняли участь 20 респонденти, серед яких: організаторів змагань з футболу – 8, тренерів – 12.

Перший етап (жовтень 2020 року – грудень 2020 року) був присвячений визначенню та обґрунтуванню теми роботи. З цією метою було здійснено інформаційний пошук, аналіз літературних джерел – періодичної літератури, виданої в Україні та зарубіжних країнах, інформаційних матеріалів, у т.ч. мережі Інтернет, офіційних документів щодо проблем організації та планування

спортивних змагань взагалі та діяльності організаційного комітету з організації та проведення змагань з футболу.

Другий етап (січень 2021 року - травень 2021 року) передбачав написання першого та другого розділів роботи, у яких представлено теоретичні основи планування і організації проведення змагань з футболу, визначено сучасна класифікація змагань у футболі, особливості організаційне забезпечення спортивних змагань, а також визначено та охарактеризовано методи, які будуть використані у дослідженні та необхідний для цього науковий інструментарій.

Третій етап (вересень 2021 року - листопад 2021 року) присвячений визначенню стану та проблемам діяльності організаційного комітету з проведення першості міста з футболу та обґрунтуванню шляхів вдосконалення діяльності організаційного комітету. З цією метою проведено соціологічне дослідження (анкетування) серед респондентів – фахівців у сфері фізичної культури і спорту, а також розробленні практичні рекомендації.

РОЗДІЛ 3

ХАРАКТЕРИСТИКА ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРШОСТІ МІСТА З ФУТБОЛУ

3.1. Правове забезпечення організації змагань

Правова база фізичної культури і спорту постійно вдосконалюється, в її основу покладено Основний закон – Конституцію України.

Правовим регулятором сучасних соціально-економічних відносин у сфері фізичної культури і спорту є Закон України «Про фізичну культуру і спорт». Однак цей закон також постійно вдосконалюється. Для того щоб спортивні заходи і спортивні змагання проводилися організовано і на високому рівні, відповідно до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» організація та проведення фізкультурного заходу і спортивного змагання здійснюється відповідно до положення (регламенту) про такий фізкультурний захід або таке спортивне змагання, яке затверджується його організаторами.

Відповідно до Статті 40 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» правила спортивних змагань з видів спорту, визнаних в Україні (далі - правила спортивних змагань), включають вимоги до учасників змагань, відповідних спортивних споруд, спеціального обладнання та інвентарю, умови та порядок визначення результатів та переможців змагань. Вони розробляються всеукраїнською спортивною федерацією з виду спорту з урахуванням правил спортивних змагань відповідної міжнародної спортивної федерації.

Правила спортивних змагань затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, з урахуванням пропозицій відповідних всеукраїнських спортивних федерацій.

Офіційні спортивні змагання з видів спорту проводяться за правилами спортивних змагань, затвердженими відповідно до вимог цієї статті [18].

У «Тлумачному словнику-довіднику» під **регламентом змагань** визнається сукупність правил, що визначають порядок проведення змагань, включаючи розклад змагань [6].

3.2. Організація проведення спортивних змагань

На ранньому етапі підготовки змагання себе проявлять люди, яких відрізнятиме інтерес і ентузіазм по відношенню до цього проекту. Цілком можливо, що цієї початкової групи може вистачити для проведення всього змагання. З іншого боку, групі можуть знадобитися додаткові працівники, щоб полегшити навантаження і надати корисні навички. В більшості випадків, після ухвалення рішення про проведення змагання, подібна група функціонуватиме як Організаційний комітет. Тому потрібно зрозуміти, яким чином оргкомітети створюються і функціонують.

Організаторів змагань можна розділити на три основні категорії:

1. Організація-промоутер.
2. Орган, що створюється спеціально для проведення одного або ряду змагань.
3. Приватна особа.

Організація-промоутер. Більшість змагань у всьому світі – самих різних масштабів і видів – проводяться визнаними організаціями, для яких організація змагань, – лише складова частина їх діяльності. Сюди входять змагання, що проводяться клубами, освітніми установами (школи, коледжі, університети і ін.), керівними органами (національними, регіональними, спеціалізованими і так далі) і іншими організаціями (міські парки, власники спортивних об'єктів). Організація-промоутер може узяти на себе функції організатора і зосередити всі свої ресурси на цьому завданні, або призначити для реалізації цього проекту комітет із складу своїх членів.

Якщо в рамках організації є ті, що бажають і якщо з часом був накопичений досвід організації, то в подібного типа організацій є ряд переваг. Основне з них – те, що роботу можна розподілити серед тих, хто зацікавлений в її виконанні і володіє необхідними навиками. Проте в разі відсутності досвіду і навиків або якщо інші напрями діяльності організації мають більший пріоритет, подібна компоновка може поставити під загрозу якість проведення змагання.

Орган, що створюється спеціально для проведення одного або ряду змагань. Багато хто із змагань проводиться органом, спеціально створеним для реалізації такого проекту або ряду аналогічних проектів.

У цю категорію входять організаційні комітети, що створюються промоутерами як самостійні утворення, – можливо, із залученням ззовні окремих осіб і представників інших організацій. Така компоновка використовується у випадках, коли промоутери приходять до висновку, що за рахунок лише внутрішніх резервів організація змагання неможлива, що вони не зможуть винести тягар всіх відповідних фінансових або правових ризиків, або що організація змагання за рахунок внутрішніх резервів перешкодить реалізації інших планів. У цю категорію також входять компанії-промоутери, які мають в своєму розпорядженні професійних працівників в області менеджменту заходів і інші ресурси, які організують власні змагання або займаються організацією від імені інших. По структурі вони дуже схожі на «добровільні» оргкомітети.

Подібний підхід особливо личить для тих змагань, сама природа яких накладає на організаторів велику відповідальність (крупні чемпіонати або змагання на запрошення високого рівня). Небезпека в подібних ситуаціях полягає в тому, що цілі і пріоритети промоутера і організатора можуть відрізнятись.

Приватна особа. Промоутер може призначити для виконання відповідних завдань яку-небудь окрему особу з числа працівників організації (найчастіше це бувають викладачі, працівники клубів і тренери) або кого-небудь ззовні. Ці особи можуть бути професіоналами або волонтерами; працювати їм потрібно буде з повною або частковою зайнятістю, залежно від масштабів і характеру змагання.

Звичайно ж, змагання може організувати і одна людина. Це характерно для змагань з невеликим числом учасників і відносно простими послугами, що надаються. Проте навіть найенергійнішому діячеві буде потрібно допомогу інших – хоч би у функції офіційних осіб і суддів змагання в день проведення змагання.

Переваги подібної організації: чітка лінійна відповідальність і повний контроль над здійсненням роботи. Головний недолік – величезне навантаження, що може понизити задоволення від роботи над проектом або пониження якості організації. Крім того, подібний підхід перешкодить придбання іншими організаційних навиків, які буде потрібно при проведенні майбутніх змагань [12, 40, 53].

3.3. Створення організаційного комітету змагань з футболу

Ідеальна форма організації залежить від характеру та інших обставин планованого змагання.

Необхідно знайти той варіант, який підійде найкраще. Якщо якийсь варіант вже показав свою змагальність в минулому, можливо, краще продовжувати його використовувати.

Однак в більшості випадків найбільш доцільним було б створення Оргкомітету, якому можна було б надати необхідні повноваження і ресурси для виконання завдань і обов'язків, необхідних для проведення заходу.

Розміри і структура Оргкомітету

Розміри і структура Оргкомітету повинні відображати масштаби, рівень складності і обставини планованого змагання. В принципі необхідно визначити баланс, з тим, щоб Оргкомітет виявився досить численним, щоб можна було розподілити обов'язки і щоб певні його співробітники не були перевантажені отриманими завданнями, і в той же час досить нечисленним для забезпечення ефективної роботи.

Оргкомітет невеликих і найбільш простих змагань може уявити собою неформальну групу працівників, що відповідають за різні напрямки роботи.

Для більших і складних змагань потрібно розширена група людей з особливими обов'язками, можливо, їх розподіл по підкомітетах. Кожен з напрямків може бути доручено одній людині або розподілено серед кількох осіб, або доручено підкомітету, в залежності від характеру змагання і особливостей доручених завдань.

Членство

При наборі працівників Оргкомітету головними міркуванням є готовність і бажання виконувати необхідну роботу. Інші корисні якості:

- досвід організації;
- кваліфікація як офіційна особа змагань (судді);
- контакти всередині і поза спортом.

До оргкомітету повинні входити один або більше представників організації промоутера і власників того споруди, на якому буде проходити змагання. Для змагань вищого рівня і масштабу необхідно шукати осіб, що володіють досвідом роботи в бізнесі, менеджменті та засобах масової інформації.

До складу Оргкомітету входять:

- Голова;
- головний секретар;
- секретар;
- головний суддя;
- заступник головного судді;
- суддівські колеги;
- суддя-інспектор;
- суддя-інформатор;
- судді [5, 11].

Ідеальна форма організації, звичайно ж, залежить від деяких обставин планованого змагання. Насамперед промоутеріві необхідно знайти той варіант, який підійде краще всього. Якщо якийсь варіант вже показав свою спроможність у минулому, можливо, краще продовжувати його використовувати.

Проте, в більшості випадків найбільш доцільним було б створення Оргкомітету, якому можна було б додати необхідні повноваження і ресурси для виконання завдань і обов'язків, потрібних для проведення змагання. Перед подачею заявки на проведення змагань, необхідно задатися низкою запитань. [12, 32].

Для невеликих заходів можна, щоб одна людина виконувала декілька функцій. Можна визначити поєднання областей, проаналізувавши об'єм змагання і час, який є у розпорядженні помічників.

Розміри і структура оргкомітету повинні відображати масштаби, рівень складності і обставини планованого змагання. Необхідно визначити баланс, з тим, щоб Оргкомітет виявився досить багаточисельним, щоб можна було розподілити обов'язки і щоб окремі його співробітники не були переобтяжені дорученими завданнями, і в той же час - досить нечисленним для забезпечення ефективної роботи.

Оргкомітет невеликих і найбільш простих змагань може бути неформальною групою працівників, що відповідають за різні напрями роботи. Шкільні змагання, клубні матчі і відкриті змагання зазвичай організовується малою кількістю добровольців в їх вільний час [52].

Обов'язку в такому комітеті можна розподілити таким чином:

- Координування і адміністративні питання.
- Фінанси.
- Устаткування і екіпіровка.
- Управління змаганням.
- Логістика і інші необхідні послуги.
- Маркетинг і пропаганда.

Для крупніших і складніших змагань буде потрібно розширену групу людей з особливими обов'язку, можливо, їх розподіл по підкомітетах. (рис. 3.1.)

Кожен з напрямів може бути доручене одній людині або розподілено їх серед декількох осіб, або доручено підкомітету, залежно від характеру змагання і особливостей доручених завдань.

Фахівці рекомендують почати роботу нового Оргкомітету з невеликої групи основних працівників. Лише у міру розробки планів і виявлення потреб слід розширювати круг працівників і підвищувати складність структури. Якщо залучати працівників до того, як за ними буде закріплена чітка роль, то це створить небезпеку, що їм буде нічого робити і вони лише даремно згають свій час. Це, у свою чергу, може створити складнощі з набором співробітників в майбутньому.



Рис 3.1. Основні сфери відповідальності і напряму діяльності оргкомітету спортивного змагання

При наборі працівників Оргкомітету головними міркуваннями є готовність і бажання виконувати необхідну роботу. Інші корисні якості:

- знання вигляду спорту;
- досвід організації змагань;
- кваліфікація як офіційна особа змагання (судді).
- контакти усередині і поза спортом [12].

У Оргкомітет повинні входити один або більш за представників організації-промоутера і власників тієї споруди, на якій проходить змагання. Проте, хоча представництво цих організацій дійсно є важливим, було б помилкою автоматично доручати таким особам ключові обов'язки, особливо за наявності інших людей із спеціальними знаннями і досвідом.

Для змагань більш високого рівня і масштабу необхідно шукати осіб, що володіють досвідом роботи в бізнесі, менеджменті і із засобами інформації.

У будь-якому випадку украй поважно, щоб всі працівники Оргкомітету ставили своїм першочерговим завданням успіх змагання. При запрошенні їх на роботу слід роз'яснити їм їх обов'язки, повідомити, що навантаження буде серйозним і що буде необхідне їх регулярна присутність на нарадах, присвячених плануванню і організації. Шанси на успіх мають лише ті змагання, які будуть організувати віддані справі і активні співробітники.

Промоутерам, які не пов'язані безпосередньо з даним виглядом спорту або тим, які не володіють досвідом організації змагань, було б доцільно почати із запрошення офіційних осіб з місцевого спортивного клубу або керівного органу в ролі члена або радника Оргкомітету.

Важливим інструментом управління роботою будь-якого оргкомітету є органіграма з вказівкою прізвищ відповідних працівників. Мета її – візуальне відображення структури комітету і відображення тих осіб, яким були передані зобов'язання [12, 32].

Охарактеризуємо якості і вміст діяльності працівників Оргкомітету змагань.

Секретар. Найбільш важливим чинником для успіху будь-якого змагання, включаючи ті, де немає офіційно сформованого Оргкомітету, є призначення компетентної особи для координації роботи по виконанню проекту. У будь-якому випадку ця посада вимагає відповідальності, бажання працювати навіть за межами посадових інструкцій, якостей, властивих справжньому лідерові, товариськості і здатності бути джерелом мотивації. Якщо організатор працює поодиночі, а також, якщо йдеться про інших, дрібніших змаганнях, секретар

(інколи його називають Організаційним секретарем, або Генеральним секретарем, або Директором змагання) виконуватиме велику частину роботи, пов'язаної з підготовкою змагання. У випадку, якщо змагання більше і складніше, секретар відповідатиме за управління щоденною роботою волонтерів і персоналу, а також за стосунки з підрядчиками і постачальниками.

Секретар зазвичай також відповідає за адміністративну частину роботи, включаючи послуги, що надаються Оргкомітетом (підготовка порядку денного і протоколів засідань, а також інших документів), і загальну адміністративну роботу (на змаганнях невеликого масштабу) або за координацію загальної адміністративної роботи (на крупніших змаганнях).

На невеликих змаганнях Секретар інколи може виступати як Директор або Менеджер змагання, коли він в день змагання займається управлінськими питаннями. На крупних змаганнях на ці ролі частіше запрошуються інші люди – які, природно, працюють в найтіснішому контакті з Секретарем.

Серед необхідних якостей Секретаря можна привести наступні:

- попередній досвід;
- хороше технічне знання вигляду спорту;
- адміністративні навички;
- здатність працювати з великим навантаженням;
- терпіння;
- вміння звертати увагу на деталі;
- вміння передбачати події і розподіляти обов'язки серед інших співробітників;
- ентузіазм;
- дипломатія;
- навички спілкування;
- хороші «людські» якості.

Технічні делегати. На крупних чемпіонатах і змаганнях, що проводяться під контролем міжнародних керівних організацій, Секретар відповідає за тісну

співпрацю з призначеними Технічними делегатами для забезпечення гарантії проведення змагання відповідно до Правил.

Голова. На тих змаганнях, де створений офіційний Оргкомітет, зазвичай виникає необхідність в тому, щоб не Секретар, а хтось інший очолював комітет. Першочергова роль Голови полягає в тому, щоб управляти процесом ухвалення рішень і визначати політику оргкомітету.

Ця роль включає головування на засіданнях оргкомітету і інших груп і забезпечення правильного виконання обов'язків окремими співробітниками і підкомітетами. Голові можуть також особисто доручатися конкретні завдання.

Якості, коштовні для голови:

- уміння вести засідання;
- помітна роль в місцевій діяльності;
- широке коло впливових друзів і знайомих;
- своя концепція про змагання;
- уміння контролювати виконання завдань.

Фінансова адміністрація. Фінансова складова деяких змагань, таких як шкільні матчі або клубні змагання, може бути незначною або бути відсутнім взагалі, таким чином, немає нужди в призначенні когось як відповідальний за фінансово-адміністративну роботу. У тих випадках, коли гроші збираються і видаються, Секретаря не слід навантажувати додатковою роботою і відповідальністю за фінансові аспекти змагання. Замість цього потрібно призначити Скарбника або – на крупніших змаганнях – Фінансового директора.

Зазвичай в завдання цих працівників входять розробка спільно з Секретарем бюджету змагання, контроль за рухом грошової готівки, зрівнювання банківського рахунку і підготовка проміжних і остаточного звіту.

У міру розробки плану проведення змагання і виконання послуг стають чіткішими сфери обов'язків і вимоги до співробітників. Потім можуть бути призначені окремі працівники, і, якщо необхідно, робочі групи або підкомітети, відповідальні за підготовку і виконання цих вимог.

Хоча включення до складу Оргкомітету всіх, хто займається організацією крупного змагання, не є необхідним і тим більше доцільним, проте, для забезпечення хорошої координації різних областей роботи рекомендується включати в його склад керівників всіх робочих груп або підкомітетів.

З метою ефективного контролю процесу створення оргкомітету змагання використовується список необхідних заходів – контрольний список з відмітками про виконання [12, 32].

Створення плану змагання. Коли визначені області, якими можна зайнятися, і відповідальні за те особи, настає час звернутися до дійсного планування. Встановіть тимчасові рамки за допомогою плану змагання, в якому вказуються події і збори. Це поважно для ґрунтовної роботи.

Нижче приведений зразок плану змагань для національного чемпіонату.

Тимчасові рамки.

За 6 місяців до початку змагань

Задачі:

- зустрітися з улаштувачем і як можна великою кількістю голів комітетів
- голови комітетів повинні принести списки своїх областей відповідальності

– кожен голова встановлює попередній бюджет до наступних зборів.

За 5 місяців до початку змагань

Завдання:

- розглянути всі бюджети комітетів і звести їх в один
- кожен голова комітету представляє план виконання своїх завдань: хто їх виконуватиме і коли.
- замовити приміщення і устаткування
- почати виконувати план просування
- встановити процедури реєстрації за 4 місяці до змагання
- організувати зустрічі з кожним головою один раз в 2 тижні, щоб контролювати успіх їх планування.

– виконати всі аспекти змагання, що вимагають часу (наприклад: просування, друкарські матеріали, фінансування, добровольці).

За 2 місяці до початку змагань

Завдання:

– зустрітися з усіма головами комітетів і поділитися успіхами;
– розіслати бланки введення інформації і реєстраційні форми і тому подібне;

– почати щотижневі зустрічі/контакти з головами комітетів.

За 1 тиждень до початку змагань

Завдання:

– перевірити всі плани заходів, перевірити їх готовність
– обговорити виникаючі проблеми і як з ними впоратися
– скоординувати останні аспекти взаємодії між головами комітетів [12].

3.4. Дата і місце проведення спортивних змагань

Однією з перших рішень, яке потрібно прийняти при підготовці спортивного заходу, стосується часу і місця проведення. За часту вибір диктують обставини – такі як, традиційне місце заходу в календарі або необхідність використовувати конкретне спортивна споруда.

Вибір дати і часу

Дуже важливо якомога раніше визначити дату проведення змагання. Для змагань не мають традиційної дати або фіксованого місце в календарі, особливо великих змагань на яких є ймовірність виступ елітних або зарубіжних спортсменів і організації телетрансляції, затвердження дати за рік до проведення або навіть раніше не здається чимось передчасним. Такий період часу дозволить включити це змагання в національний, регіональний і міжнародний календарі, а так само звернутися за отриманням необхідних дозволів та підучити їх.

Потрібно розглядати термін в шість місяців, як абсолютний мінімум для будь-якого іншого змагання, за умови, що будуть виконані вимоги, що пред'являються до складання календаря, так як саме цей період буде потрібно

для планування і підготовки. Чи існують періоди, коли визначальним чинником для проведення змагань може стати погода або час доби? Якщо так, це потрібно врахувати [11, 32].

Місце проведення

Так само, як і в випадку з датою, вибір організатором місця проведення змагань може бути обмежена обставинами (школа або клуб) можуть використовуватись своя власна спортивна споруда. Відносно великих змагань існують мінімальні вимоги щодо різних аспектів місця проведення; вибір спортивної споруди та інвентарю визначається відповідним керівним органом. На планованих спортивних спорудах повинна бути проведена інспекція з метою визначення того, чи можуть вони використані для проведення змагання або їх потрібно вдосконалити.

При виборі місця проведення змагання потрібно брати до уваги такі фактори: коли місце проведення змагання вимагають обставини, повинно бути отримано підтвердження про можливість використання спортивної споруди в передбачувані терміни проведення заходу. В інших випадках потрібно отримати точний список термінів, в які спортивна споруда вільно.

Для визначення придатності передбачуваного місця проведення змагання слід задатися наступними питаннями:

1. Де розташована спортивна споруда і яким видом транспорту можна до нього дістатися?
2. Чи доступно дане спортивна споруда з точки зору часу і вартості проїзду для цільових груп спортсменів, обслуговуючого персоналу, глядачів і т.ін. [24].

Офіційний дозвіл і ліцензії

Потрібно зв'язатися з відповідними структурами (керівні органи, місцеві органи влади і т.п.) для отримання інформації про терміни подачі заявок і прийняття рішення, необхідні для отримання офіційних дозволів і ліцензій для проведення змагання.

Потрібно зв'язатися з поліцією, службою швидкої допомоги і різними організаціями, які можуть знадобитися при проведенні спортивного заходу, щоб

отримати інформацію про можливості використання їх послуг і про будь-яких можливих їхніх вимогах. У цей список слід включити тих, хто займається забезпечення розміщення і транспорту, якщо ці послуги необхідні для проведення заходу.

Умови та обладнання

Під час інспекції потрібно визначити чи є на спортивному спорудженні необхідні умови та інвентар. Можливо, доведеться провести ремонт або модернізацію наявних об'єктів або обладнання, або домовитися про постачання певних предметів у тимчасове користування. Ці питання необхідно обговорити з власником об'єкта, оскільки вони можуть вплинути на бюджет змагання.

На великих змаганнях потрібна певна кількість приміщень і спеціальних зон для керівництва змагання, адміністрації, технічного керівництва, роботи засобів масової інформації та виконання інших функцій.

Умови та інвентар

Під час інспекції потрібно також визначити наявність умов і обладнання для обслуговування глядачів, пропаганди змагання та іншої можливості додаткової діяльності. Такі як:

- паркінг для автомобілів;
- туалети для учасників і глядачів;
- кіоски;
- табло;
- директорська система оповіщення;
- харчування і умови для надання гостинності;
- дитяча кімната.

Кількість, розміри і специфікації вищевказаних приміщень залежить від характеру заходів.

Фактори безпеки

Необхідно перевірити оформлення і ступінь надійності споруд та інвентарю. Під час інспекції звіряйтеся з документом з управління ризиками. Якщо є якісь сумніви щодо безпеки того чи іншого предмета, необхідно

запросити для складання висновку фахівців в області охорони здоров'я і безпеки, протипожежної оборони або інших відповідних організацій.

Діючі контракти, щодо реклами, спонсорства та організації торгівлі.

Організатори змагань, у яких будуть власні спонсори, повинні визначити, чи не буде конфліктів між вимогами своїх спонсорів і рекламодавців і вимогами спонсорів, які вже мають контракт з спортивною спорудою. Ідеально, якщо спортивна споруда буде надана «чистою» – без будь-якої реклами і спонсорських зобов'язань, що дозволить організаторам започаткувати власну справу підготовкою до змагання.

Оренда спортивної споруди

Якщо спортивна споруда орендується, необхідно виконати певні формальності. Зазвичай проводиться обмін листами або укладається контракт в залежності від практики роботи керівників спортивних споруд. Організатори повинні з самого початку позначити всі свої очікування, особливо ті, що стосуються ремонту, заходів безпеки, рекламних і спонсорських зобов'язань [24].

3.5. Програма спортивних змагань

Оргкомітетом складається зведений план в якому, відображається загальний задум, його тематика, основні і другорядні заходи, тривалість в цілому і окремих частин, характер і процедура відкриття і закриття, число глядачів, терміни і відповідальні за виконання плану, кошторис витрат, план проведення організаційних засідань, розподіл обов'язків оргкомітету та ін.

Наступний етап технолого-оперативний, який включає складання положення, визначення суддівських бригад, головного судді, складання програми масового заходу, складання та затвердження його сценарію.

Організаційно-оперативний план підготовки передбачає:

- підбір, твердження, інструктаж безпосередніх організаторів, технічних керівників і суддів і т. ін.
- підготовку програм художньої самодіяльності;

- підготовку та оформлення засобів наочної агітації, атрибутики, установка огорож, покажчиків, маркування трас, розмітка місць змагання.
- підготовку інвентарю, канцтоварів, вимпелів, грамот;
- виписку рахунків для придбання рахунків, подарунків;
- виготовлення засобів наочної агітації, афіш, оголошень, коментаторських текстів;
- організацію медичного забезпечення: підбір лікарів, придбання медикаментів, вибір місця розташування медпрацівників;
- організація транспортного і побутового обслуговування;
- складання кошторису на проведення заходу [24, 32].

Процедура подачі заявок для змагань

Робота над заявками може починатися після визначення дати проведення змагання і узгодження видів його програми. Вимоги до допуску залежать від типу і масштабу змагання.

Найбільш широко поширені параметри для визначення допуску: вік, стать, рівень результатів. На матчах та інших змаганнях, де заявки подаються через команду, бланки направляються в секретаріати клубів або іншим відповідним особам за адресами потрібних команд. На відкритих змаганнях розсилку в клуби і школи можна доповнити рекламою в відповідних виданнях [24].

3.6. Матеріально-технічне обслуговування спортивних змагань

Потреби в матеріально-технічному забезпеченні та спеціальних видів обслуговування залежить від характеру і умов проведення заходу, а саме розміщення, якщо це передбачено і обумовлено у витратній частині:

- учасників та офіційних осіб команд;
- інших членів (включаючи персонал, який займається організацією, офіційних - делегатів, гостей категорії VIP і запрошених осіб, спонсорів і т.д.);
- засобів масової інформації.

Транспорт:

- офіційний транспорт для учасників змагань;

- транспорт для глядачів;
- транспорт для обладнання.

Харчування в місцях проведення змагань

Серед них можуть бути такі категорії:

- учасники;
- офіційні особи та інший організаційний персонал змагання;
- почесні гості та спонсори;
- глядачі.

Безпека та акредитація

Основні напрямки в області безпеки змагань:

- контроль за поведінкою глядачів;
- безпека і гостей категорії VIP;
- безпека в зонах особливого доступу.

Акредитація – це будь-яка система ідентифікації учасників змагання з метою отримання ними спеціальних привілеїв чи права доступу в певні зони, закриті для сторонніх. У найпростішому вигляді акредитації можуть служити безкоштовний квиток або іменна картка. Найскладніший варіант - ламінована картка з вбудованою в неї захистом або голографіями [14].

Медико-санітарне забезпечення та техніка безпеки

На всіх спортивних змаганнях і масових заходах, не залежно від їх масштабу, може бути лікарський персонал для спостереження за санітарним станом місць змагань, для обслуговування учасників і надання невідкладної медичної допомоги.

У період підготовки до змагань суддівська колегія приймає заявки від організацій, які беруть участь тільки з візою (дозволом) лікаря, завіреною печаткою, без візи спортсмен не допускається до участі в спортивних змаганнях. Рішення судді про допуск спортсменів до змагання є остаточним і оскарженню не підлягає.

Згідно правил змагань відповідальність за вживання заходів щодо попередження спортивних травм покладається на головного суддю і керівника організації, що проводить змагання.

Страховання

Організатори змагань повинні забезпечити належні страховання на випадок непередбачених ситуацій, за які вони можуть нести фінансову відповідальність. Сюди входить:

- публічна відповідальність;
- нещасні випадки зі спортсменами, суддями і волонтерами;
- скасування змагань в зв'язку з поганою погодою (в разі якщо є контракти зі спонсорами і телебаченням) [5].

3.7. Маркетинг і рекламна діяльність спортивного змагання

Маркетинг і рекламна робота при підготовці, вході і після закінчення змагання проводиться у вигляді:

- освітлення ходу підготовки до змагань у пресі, випуску та розповсюдження афіш, програм, запрошень, інформації по радіо і телебаченню;
- організація фотостендів;
- популяризації даного виду спорту шляхом урочистого відкриття (параду) і закриття змагання;
- широке радіоінформації по ходу змагань;
- своєчасного заповнення підсумкових таблиць, випуску фотомонтаж;
- своєчасного підведення підсумків та урочистого закриття змагань;
- вручення грамот, дипломів, медалей і призів переможцям змагань;
- проведення показових виступів і параду переможців змагань;
- своєчасної інформації у пресі по радіо, телебаченню про результати проведених спортивних змагань;
- робота зі спонсорами заходу;
- залучення волонтерів [55, 56, 58].

Висновки до розділу 3

Аналіз спеціальної літератури дозволив встановити, що робота з підготовки та проведення змагань вимагає значних тимчасових так і матеріальних зусиль, визначення зони відповідальності в оргкомітеті як за закріпленими, так і залученими фахівцями, фінансового планування витрат і джерел доходів з урахуванням інтересів організаторів, учасників, глядачів, спонсорів і т. ін. Несе на собі морально-психологічного навантаження та відповідальності в справі популяризації ідей спорту в суспільстві.

Порушення або недотримання хоча б одного з пунктів може негативно вплинути на успіх спортивного заходу, знецінити велику підготовчу роботу, привести до небажаних наслідків.

На ранньому етапі підготовки змагання себе проявлять люди, яких відрізнятиме інтерес і ентузіазм по відношенню до цього проекту. Цілком можливо, що цієї початкової групи може вистачити для проведення всього змагання. Після ухвалення рішення про проведення змагання, подібна група функціонуватиме як Організаційний комітет.

При наборі працівників Оргкомітету головними міркуваннями є готовність і бажання виконувати необхідну роботу. Інші корисні якості: знання вигляду спорту; досвід організації змагань; кваліфікація як офіційна особа змагання (судді), контакти усередині і поза спортом.

РОЗДІЛ 4

АНАЛІЗ СТАНУ ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГКОМІТЕТУ З ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОСТІ МІСТА З ФУТБОЛУ

4.1. Стан діяльності організаційного комітету з проведення першості міста з футболу

Вивчення особливостей діяльності організаційного комітету з першості міста футболу обумовила потребу в проведенні соціологічного опитування для визначення проблем та заходів щодо вдосконалення його діяльності. У дослідженні взяли участь 20 фахівців зі сфери фізичної культури та спорту, а саме: організатори спортивних змагань з футболу, тренери з футболу, серед яких: 100% - чоловіків. Більше половин з яких (65%), це люди зрілого віку (рис. 4.1).

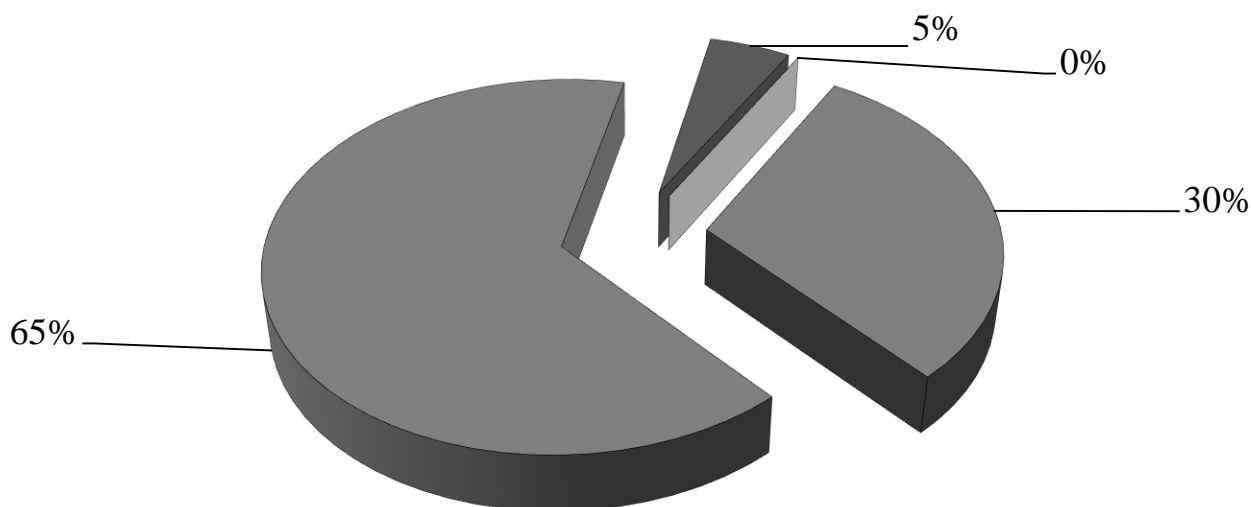


Рис. 4.1. Вік респондентів

- 1 - до 20 років;
- 2 - від 21 до 35 років;
- 3 - від 36 до 60 років;
- 4 - старше 60 років.

Більше половини респондентів (75%) працюють у сфері футболу більше 20 років та 15% - більше 10 років, а значить можуть репрезентативно оцінити стан діяльності організаційного комітету з проведення змагань з футболу. І лише 10% респондентів працюють у сфері футболу менше 10 років (рис. 4.2.).

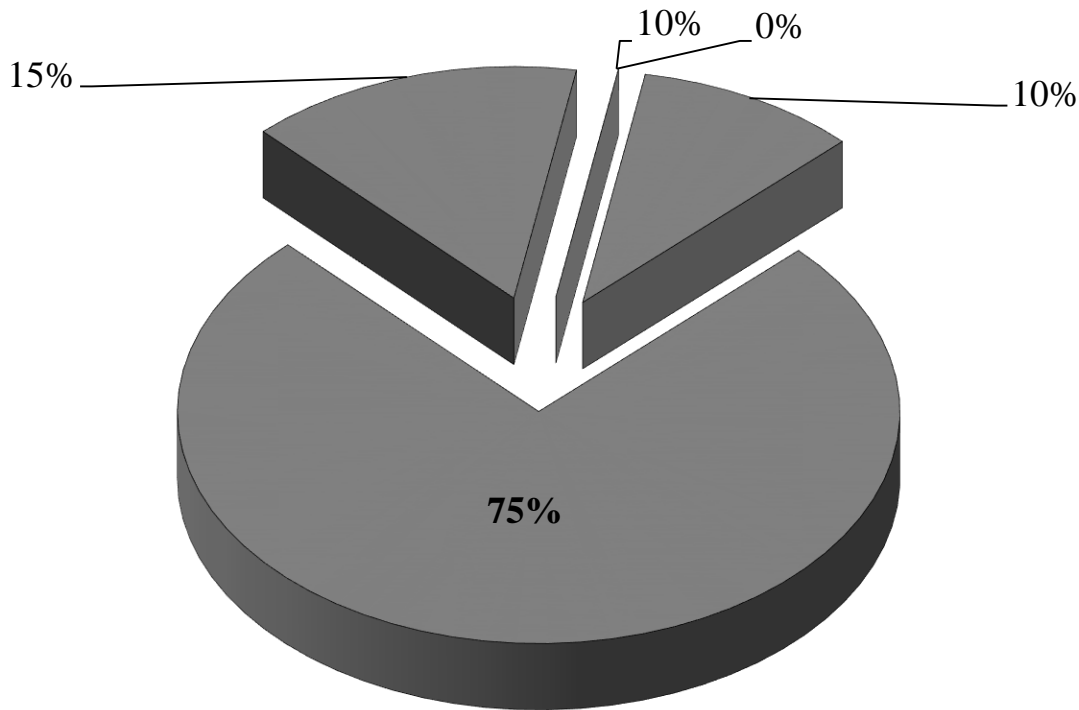


Рис. 4.2. Стаж роботи респондентів у сфері ФКіС

- 1 - до 5 років;
- 2 - 6-10 років;
- 3 - 11-20 років;
- 4 - понад 20 років.

Подібна ситуація склалась із визначенням загального стажу роботи респондентів у сфері фізичної культури і спорту. Так, за результатами дослідження, переважна більшість його учасників (90%) працює у сфері фізичної культури понад 10 років, а значить добре володіють інформацією щодо системи організації та проведення спортивних змагань

До того ж, 80% респондентів мають ступінь спеціаліста чи магістра, 20% - бакалавра, що говорить про високий рівень їх кваліфікації.

З вище представлених результатів дослідження, можна зробити висновок, що склад респондентів є досить репрезентативним, що підтверджується також наступним запитанням анкети «Ви закінчили ВНЗ фізкультурного профілю?». Так, відповіли 100% респондентів.

Респондентам було запропоновано оцінити за десятибальною шкалою важливість якостей, які найбільш необхідні для працівників оргкомітету при проведенні першості міста з футболу. За результатами соціологічного дослідження, представлених у таблиці 4.1., досвід організації спортивних змагань – є найголовнішою якістю, якою вони повинні володіти для того, щоб проводити першість міста з футболу на високому рівні.

Таблиця 4.1.

Якості працівників оргкомітету,
які необхідні для проведенні першості міста з футболу

№	Якості	Середній бал
1	комплексний системний підхід до виконання необхідної роботи	2,4
2	політична культура	3,95
3	контакти у середині і поза спортом	4,35
4	чітко та логічно формулювати розпорядження, аргументувати свої погляди	1,85
5	комп'ютерна грамотність	3,2
6	навички роботи з людьми	5,7
7	знання виду спорту (футболу)	8,7
8	здібність генерувати ідеї, трансформувати їх у практичні дії	7,5
9	досвід організації спортивних змагань	9,35
10	сучасне економічне мислення	8,1

У ході дослідження також було цікаво дізнатися як змінилася діяльність оргкомітету з проведення першості міста з футболу в порівнянні з минулими роками. Більше половини респондентів (75%) визнали, що діяльність оргкомітету покращилася (рис. 4.3.).

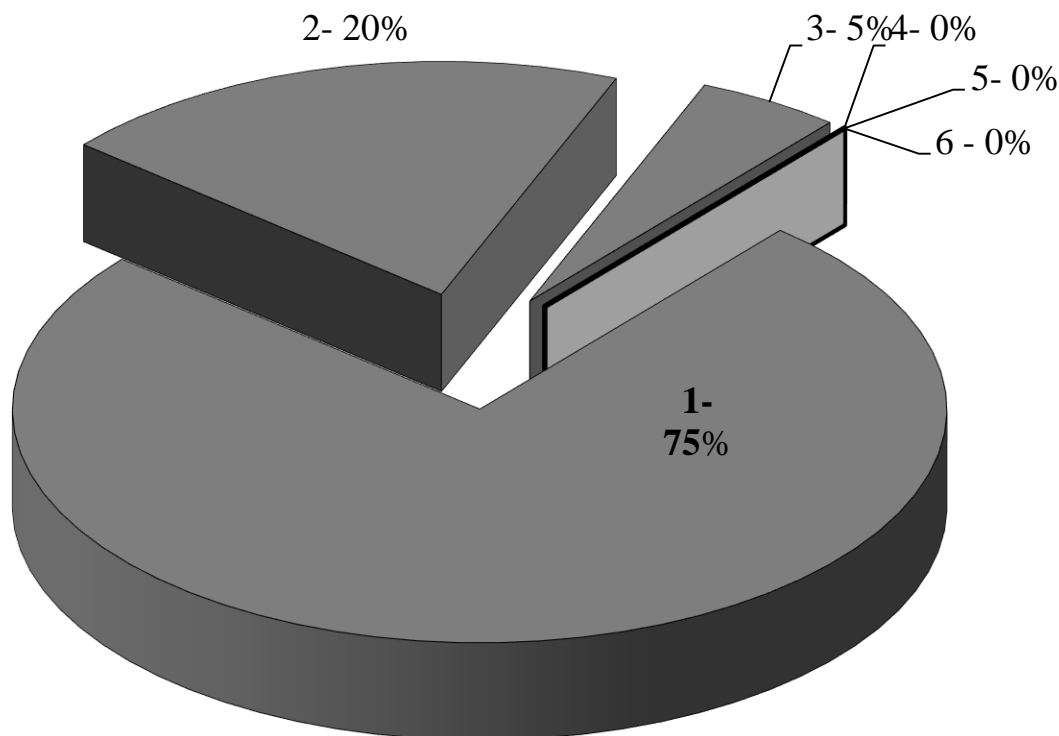


Рис. 4.3. Стан діяльності оргкомітету з проведення першості міста з футболу в порівнянні з минулими роками

- 1 - поліпилася;
- 2 - швидше покращилася, ніж ні;
- 3 - залишилася на колишньому рівні;
- 4 - швидше погіршилася;
- 5 - погіршилася;
- 6 - важко відповісти.

За результатами соціологічного дослідження було визначено, що система успішної підготовки і проведення першості міста Києва на 65% залежить від ефективної організаційної діяльності оргкомітету (рис. 4.4.).

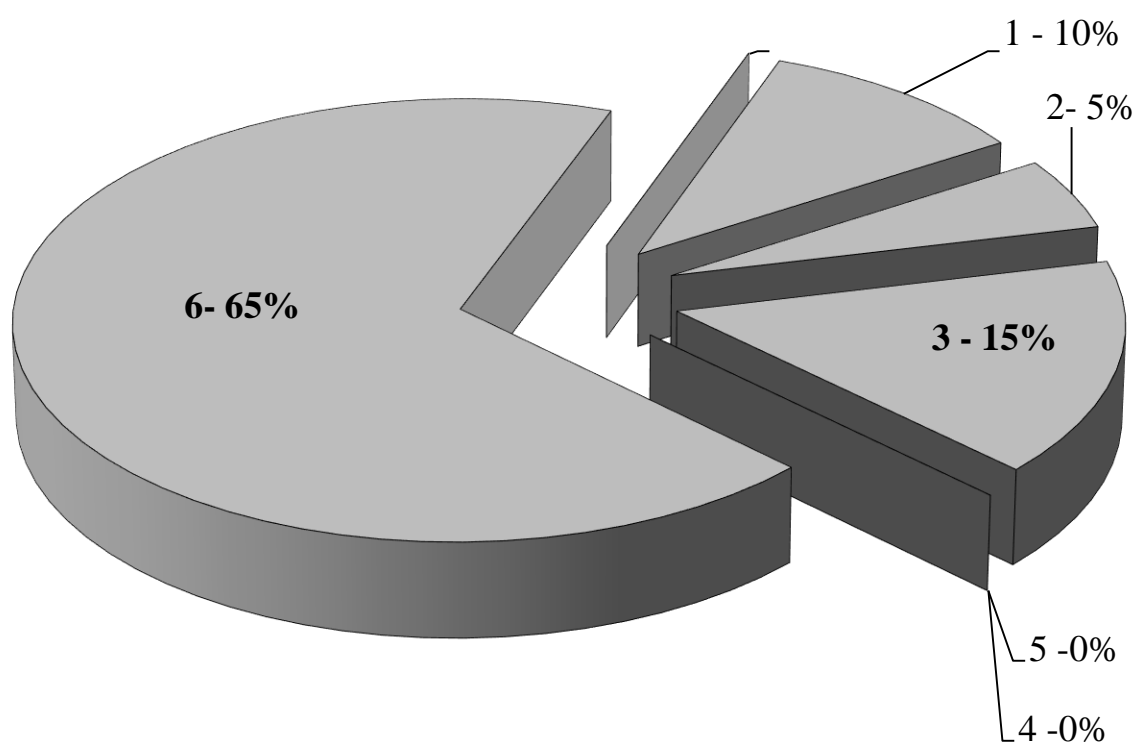


Рис. 4.4. Фактори, що визначають успішність системи підготовки і проведення першості міста з футболу

- 1 - фінансування заходу в ринкових умовах;
- 2 - оптимізація технологічних рішень;
- 3 - отримання прибутку від видовищності заходу;
- 4 - ефективних методів роботи з глядачами (інтерактив);
- 5 - безпеки заходу і страхування змагань (страховий договір);
- 6 - ефективної організаційної діяльності оргкомітету;

На нашу думку, було важливо дізнатися які напрями діяльності оргкомітету з проведення першості міста футболу здійснюються і якою мірою. Так, за результати соціологічного дослідження, представлених в таблиці 4.2., переважна більшість респондентів визнала, що такі напрямлення, як: фінансові питання, логістика, устаткування й екіпірування потребують вдосконалення. В той же час, такі напрямлення як: адміністративні питання, управління першістю, маркетинг і пропоганда як стверджує більше половини респондентів – здійснюється ефективно.

Таблиця 4.2.

Оцінка міри здійснення напрямів діяльності оргкомітету
з проведення першості міста футболу

№	Завдання	Варіант відповіді			
		Здійснюються		Більшою мірою здійснюються ніж ні	Не здійснюються
		Ефективно	Потребують вдосконалення		
1	адміністративні питання та координація	55%	25%	20%	0%
2	фінансові питання	0%	70%	30%	0%
3	устаткування й екіпірування	20%	80%	0%	0%
4	управління першістю	60%	40%	0%	0%
5	логістика та інші послуги	20%	70%	10%	0%
6	маркетинг і пропаганда	65%	25%	10%	0%

4.2. Проблеми та шляхи вдосконалення діяльності організаційного комітету з проведення першості міста з футболу

Аналіз результатів соціологічного дослідження серед фахівців сфери фізичної культури і спорту дозволив визначити позиції респондентів стосовно стану організації і проведення першості міста з футболу. В зв'язку з чим, стає актуальним визначення проблем та шляхів вдосконалення діяльності організаційного комітету з організації і проведення першості міста футболу.

Цікавим на наш погляд було дізнатись, чи викликає інтерес першість міста з футболу. Нажаль, переважна більшість (80%) респондентів визнали, що це одине із самих цікавих змагань (рис. 4.5.).

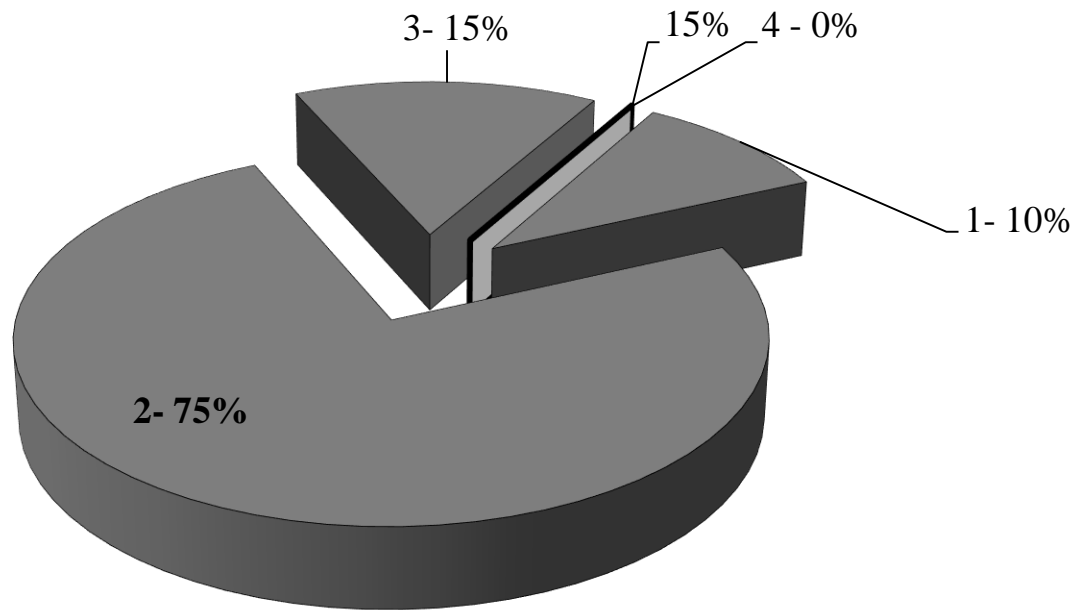


Рис. 4.5. Інтерес респондентів до першості міста з футболу

- 1 - так;
- 2 - так, це одине із самих цікавих змагань;
- 3 - скоріше так ніж ні;
- 4 – ні.

Виходячи з цього, була необхідність дізнатися чим може приваблювати першість міста з футболу. Нажаль, за результатами соціологічного дослідження 40% респондентів важко відповісти на дане запитання і лише 25% респондентів визнали, що першість міста з футболу їх приваблює захопливою грою (рис. 4.6.).

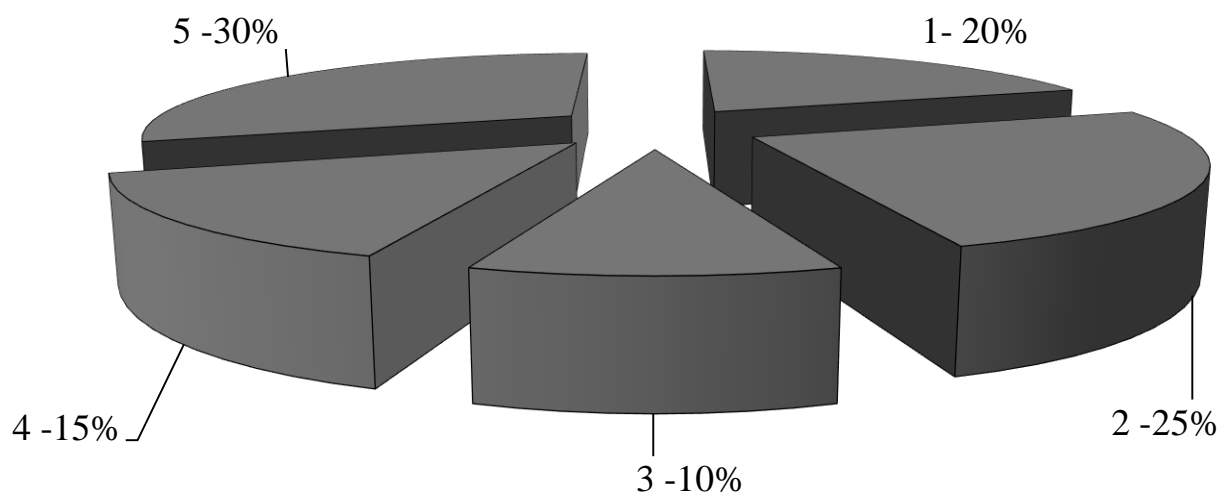


Рис. 4.6. Розподіл відповідей респондентів на запитання «На Вашу думку, чим може приваблювати першість міста з футболу?»

- 1 - видовищною грою;

- 2 - зірковими гравцями;
- 3 - комфортними умовами для вболівальників;
- 4 - захопливою грою;
- 5 - важко відповісти.

Такий розподіл відповідей респондентів виявляється закономірним, оскільки воно підтверджується результатами їх відповідей на питання «Як, Ви вважаєте, на скільки першість міста з футболу є популярним спортивним змаганням у місті?». Нажаль, 30% респондентів визнали, що першість міста з футболу є не дуже популярним та 10% - важко відповісти на запитання.

В зв'язку з цим, представляється важким думка респондентів, чому першість міста з футболу недостатньо популярний. За результатами соціологічного дослідження половина респондентів (50%) вважають першість міста з футболу недостатньо популярним із-за низького рівня майстерності футбольних команд та 20% респондентів визнали низький рівень організаційної діяльності оргкомітету з проведення першості (рис. 4.7.).

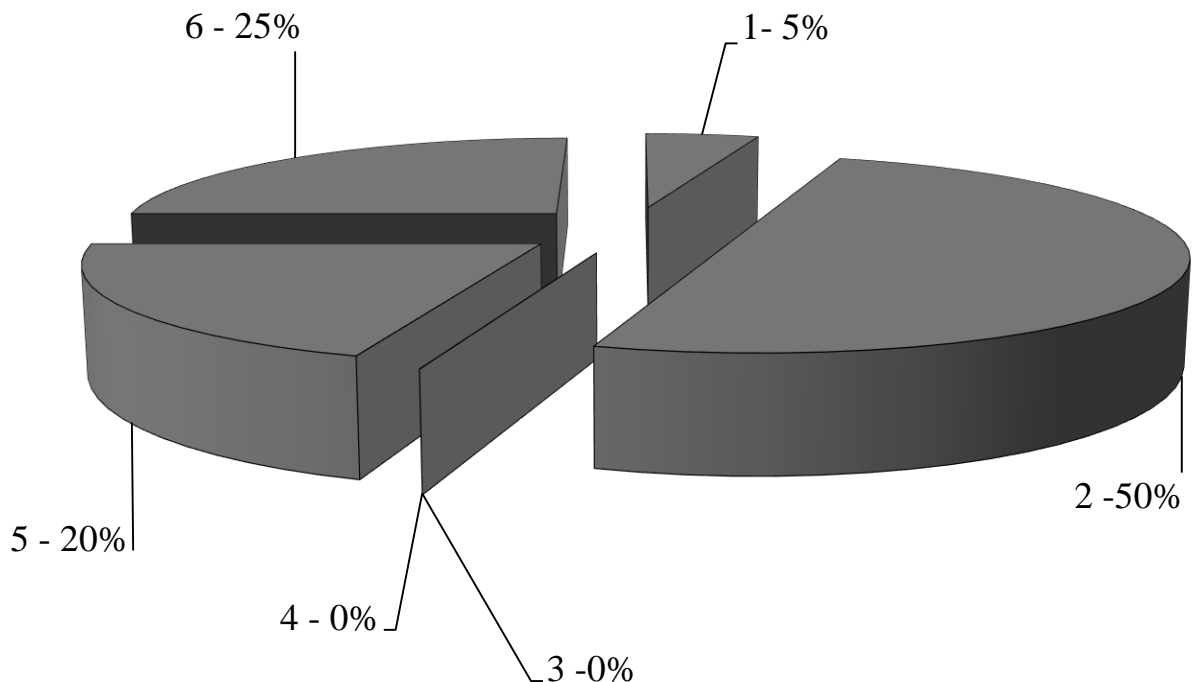


Рис. 4.7. Причини недостатньо популярний першості міста з футболу

- 1 - відсутність телевізійних трансляцій по країні;

- 2 - низький рівень майстерності футбольних команд;
- 3 - недолік інтриги, прогнозований результат футбольних матчів;
- 4 - недостатня кількість зіркових гравців;
- 5 - низький рівень організаційної діяльності оргкомітету;
- 6 - незадовільна рекламна компанія.

В той же час, позитивною є думка респондентів, щодо можливості підвищення рівня першості міста з футболу. 100% респондентів стверджують, що підвищити рівень першості міста з футболу можливо, але не скоро.

Виходячи з цього, була необхідність дізнатися, що є основною проблемою в організації та проведення першості міста з футболу. 40% респондентів стверджують, що це рівень футбольних команд (рис. 4.9.)

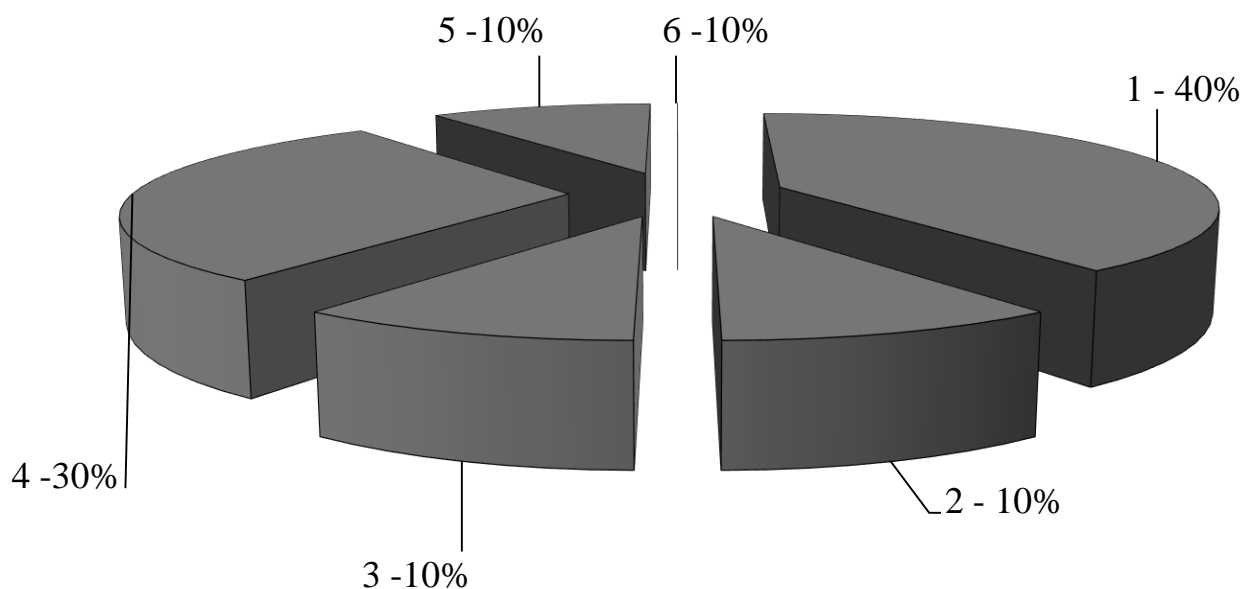


Рис. 4.9. Проблеми в організації та проведенні першості міста з футболу

- 1 - рівень футбольних команд;
- 2 - професійна кваліфікація тренерів;
- 3 - суддівство;
- 4 - матеріально-технічна база;
- 5 - амбіції керівництва асоціації.

Видаються важливими думки респондентів відносно їх міри задоволення діяльністю оргкомітету з проведення першості міста з футболу. За результатами соціологічного дослідження, переважна більшість (60%) респондентів частково задоволена діяльністю оргкомітету з проведення першості міста Києва та 40% - задоволені, що красномовно говорить про потребу у вдосконаленні діяльності організаційного комітету.

Вихідним положенням дослідження стало виявлення думок експертів, відносно ступеня професіоналізму складу оргкомітету з проведення першості міста з футболу (рис. 4.10.).

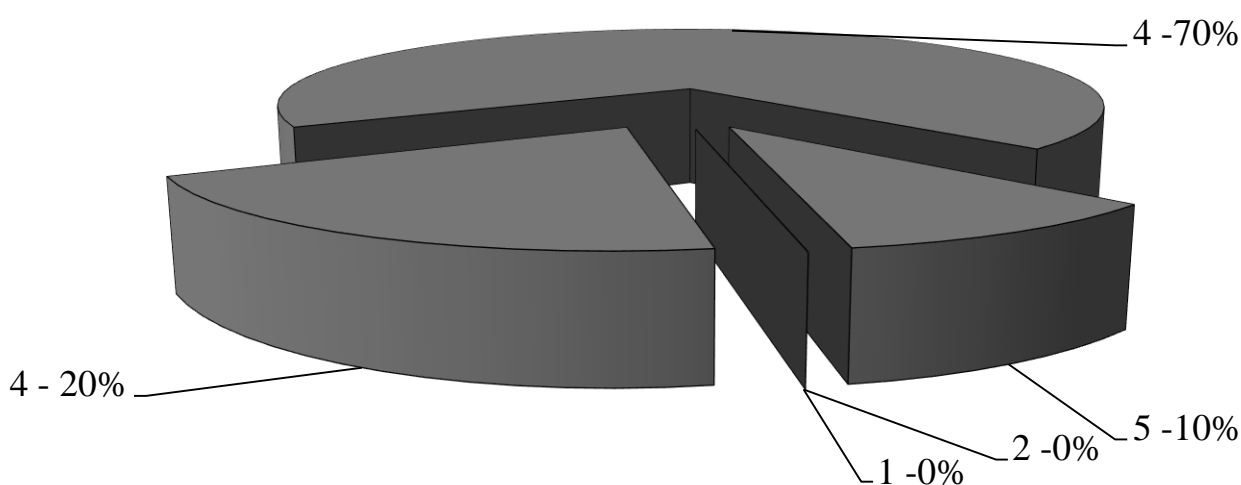


Рис. 4.10. Оцінка професіоналізму складу оргкомітету з проведення першості міста з футболу

- 1 - 1 бал;
- 2 - 2 бали;
- 3 - 3 бали;
- 4 - 4 балів;
- 5 - 5 балів.

Виходячи з цього, було цікаво дізнатися чи може виступити організаційна діяльність оргкомітету з проведення першості міста з футболу ефективним засіб вдалого проведення першості. Переважна більшість респондентів (85%) стверджують, що скоріше так ніж ні (рис. 4. 11.).

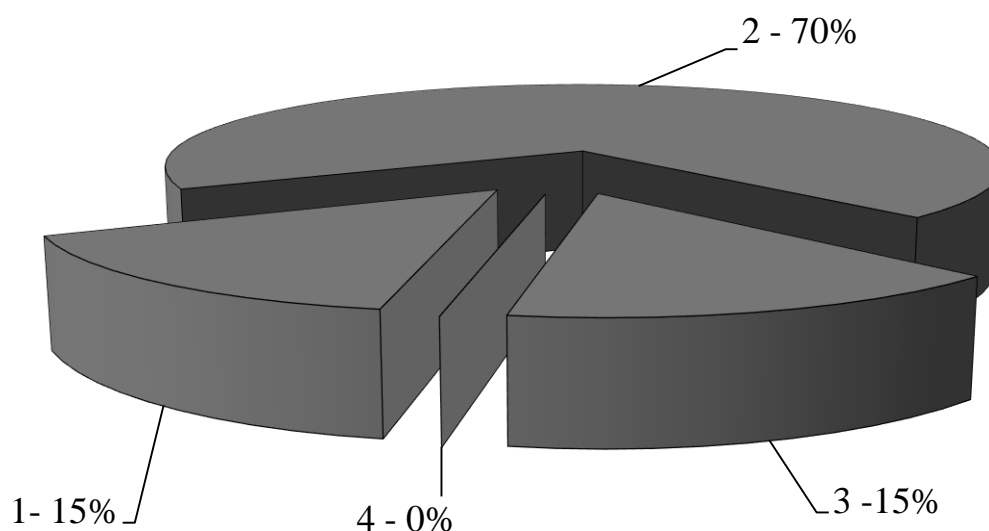


Рис. 4.11. Можливість оргкомітету з проведення першості міста з футболу виступити ефективним засобом вдалого проведення першості

- 1 - так;
- 2 - скоріше так ніж ні,
- 3 - ні;
- 4 - важко відповісти.

Дослідження дало змогу виявити якою мірою організаційно-економічні основи можуть вплинути на ефективність діяльності оргкомітету з проведення першості міста з футболу. За результатами соціологічного дослідження, представлених у таблиці 4.3., респондентами визначено, що на ефективність діяльності оргкомітету з проведення першості міста з футболу істотно можуть вплинути - функції спортивної асоціації (75%) та суб'єкти і рівень проведення змагань (60%).

Крім того, були визначені напрями у структурі та змісті діяльності оргкомітету з проведення першості з футболу (див. рис. 4.12.): стратегія просування спортивного змагання; взаємодія всіх ланок і департаментів організаторів заходу; реклама спортивних змагань та її види: пряма реклама (телебачення, радіо, ЗМІ, зовнішня реклама, реклама на транспорті), PR як непряма реклама; використання Інтернет технологій; планування і розрахунок

бюджету рекламної кампанії спортивного заходу; узгоджена робота із зовнішніми організаціями; спонсоринг, фандрайзинг та оформлення спонсорського пакету; використання волонтерів; психологічні основи взаємодії зі спонсорами та волонтерами; залучення держави і приватного бізнесу в організації фінансування першості. За результатами соціологічного дослідження респонденти визнали найбільш ефективним напрямом - взаємодія всіх ланок і департаментів організаторів заходу (40%).

Таблиця 4.3.

Оцінка впливу організаційно-економічних основ на ефективність діяльності оргкомітету з проведення першості міста з футболу

№	Організаційно-економічні основи	Варіант відповіді		
		Істотно	Більшою мірою значно, ніж ні	Незначно
1	суб'єкти і рівень проведення змагань	60%	35%	5%
2	функції спортивної асоціації	75%	25%	0%
3	взаємодії з органами влади	35%	65%	0%
4	доходи спортивного заходу	15%	0%	85%
5	договори	10%	70%	20%
6	розрахунку кошторису та цін	15%	50%	35%
7	нормативно-правове забезпечення	25%	65%	10%
8	обґрунтування та документування «стартового внеску»	20%	60%	20%

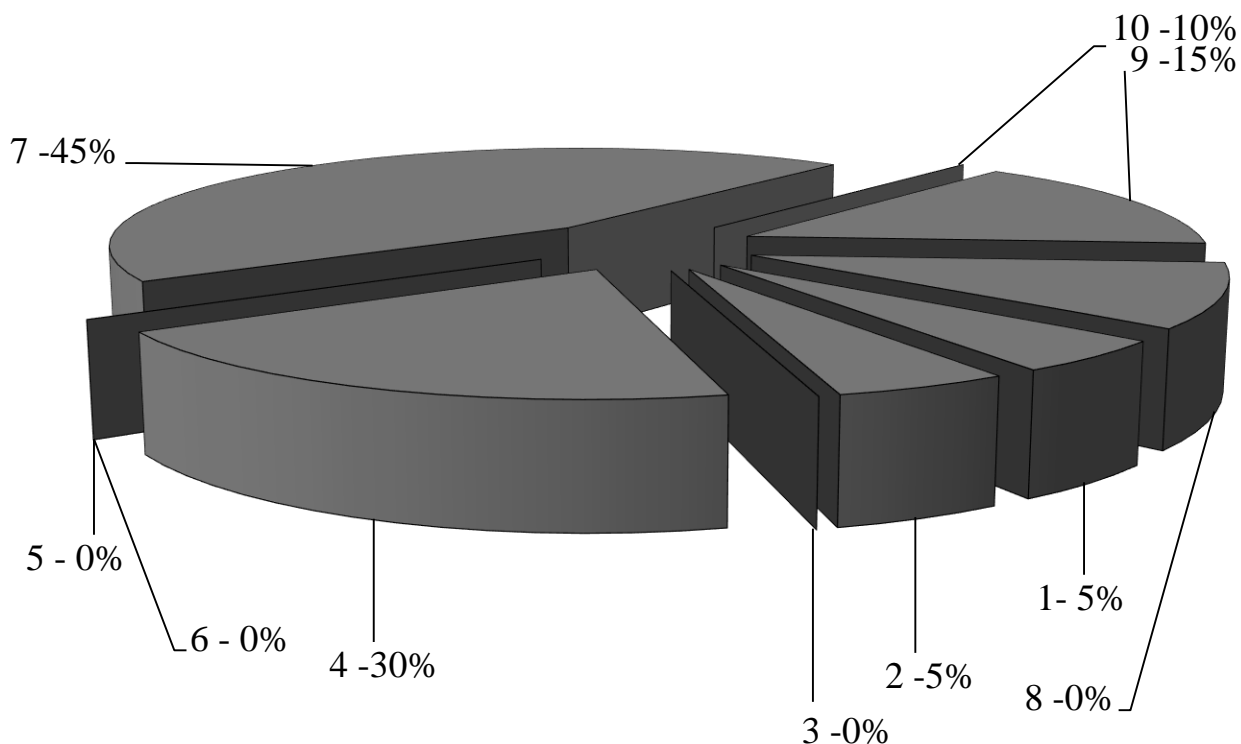


Рис. 4.12. Оцінка ефективності напрямів у структурі та змісті діяльності оргкомітету з проведення першості міста з футболу

- 1 - стратегія просування спортивного змагання;
- 2 - взаємодія всіх ланок і департаментів організаторів заходу;
- 3 - реклама спортивних змагань та її види: пряма реклама (телебачення, радіо, ЗМІ, зовнішня реклама, реклама на транспорті), PR як непряма реклама;
- 4 - використання Інтернет технологій;
- 5 - планування і розрахунок бюджету рекламної кампанії спортивного заходу;
- 6 - узгоджена робота із зовнішніми організаціями;
- 7 - спонсоринг, фандрайзинг та оформлення спонсорського пакету;
- 8 - використання волонтерів;
- 9 - психологічні основи взаємодії зі спонсорами та волонтерами.
- 10 - залучення держави і приватного бізнесу в організації фінансування.

Представляється важким думка фахівців у сфері фізичної культури і спорту щодо заходів, які необхідно прийняти для покращення роботи співробітників оргкомітету з проведення першості міста футболу. 40% респондентів визнали, що для підвищення ефективності роботи оргкомітету

змагань з футболу необхідно розробити чіткі функціональні обов'язки співробітників (рис. 4.13.).

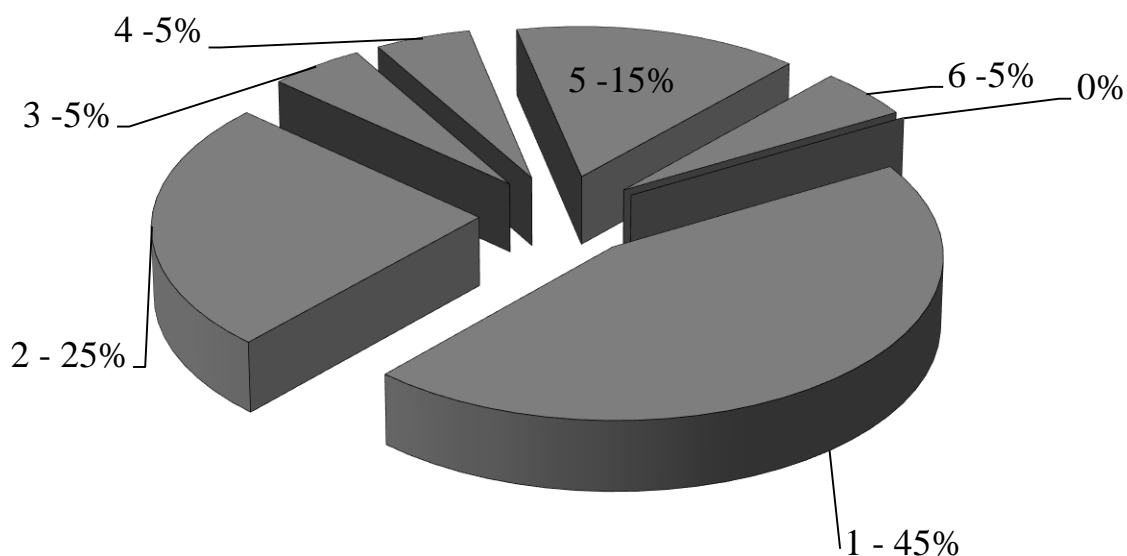


Рис. 4.13. Заходи, щодо покращення роботи співробітників оргкомітету з проведення першості міста з футболу

- 1 - розробити чіткі функціональні обов'язки співробітників;
- 2 - визначити чіткий регламент роботи;
- 3 - підтримувати трудову дисципліну;
- 4 - створити позитивний психологічний клімат в колективі;
- 5 - використовувати економічні стимули для ефективної роботи;
- 6 - впровадження передових технологій кадрового менеджменту;

Висновки до розділу 4

У ході проведеного соціологічного дослідження були визначені напрями у структурі та змісті діяльності оргкомітету з проведення першості з футболу: стратегія просування спортивного змагання; взаємодія всіх ланок і департаментів організаторів заходу; реклама спортивних змагань та її види: пряма реклама (телебачення, радіо, ЗМІ, зовнішня реклама, реклама на транспорті), PR як непряма реклама; використання Інтернет технологій; планування і розрахунок бюджету рекламної кампанії спортивного заходу; узгоджена робота із зовнішніми організаціями; спонсоринг, фандрайзинг та

оформлення спонсорського пакету; використання волонтерів; психологічні основи взаємодії зі спонсорами та волонтерами; залучення держави і приватного бізнесу в організації фінансування першості. За результатами соціологічного дослідження респонденти визнали найбільш ефективним напрямом - взаємодія всіх ланок і департаментів організаторів заходу (40%).

На думку переважної більшості респондентів, система успішної підготовки і проведення першості міста з футболу на 65% залежить від фінансування спортивно-видовищного заходу в ринкових умовах.

ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Проведене нами дослідження дало підстави запропонувати практичні рекомендації організаційному комітету з проведення першості міста з футболу щодо підвищення ефективності його діяльності:

1. Обґрунтувати необхідність застосування процесу управління в системі проведення першості міста з футболу.

2. Необхідно систематизувати зміст регулювання процесу управління першістю міста: визначити значимість, послідовність і зміст основних елементів регуляції процесу підготовки і проведення першості, правил змагань, положення про змагання.

3. Визначили оптимальний склад організаційного комітету, а також функціональні обов'язку всіх членів комітету:

- визначити зони відповідальності в організаційному комітеті як за штатними, так і залученими фахівцями;

- чітко організувати взаємодію всіх ланок організаторів;

- залучати до роботи волонтерів, функціональні обов'язки яких повинні бути чітко визначені.

- визначити основні елементи заохочення членів організаційного комітету і залучених фахівців.

4. З метою підвищення видовищності першості міста з футболу, необхідно:

- визначити зміст, види і механізм просування послуг в процесі підготовки і проведення першості міста у вигляді інформаційної реклами даного змагання - реклама за допомогою ЗМІ, щитова і друкована реклама та ін.;

- в структурі організаційного комітету створити структурний підрозділ з маркетингу чи спеціаліста, який відповідав за маркетингову діяльність.

5. З метою підвищення фінансування спортивно-видовищного заходу, необхідно:

- чітко організувати планування фінансових витрат і джерел доходів з урахуванням інтересів організаторів, учасників, глядачів, спонсорів і т. ін.
- залучати державу і приватний бізнес в організацію фінансування першості міста.

ВИСНОВКИ

1. У результаті аналізу літературних джерел вивчені та узагальнені сучасні теоретичні основи планування і організації проведення спортивних змагань з футболу. Теоретичному аналізу піддана сучасна класифікація змагань у футболі та питання організаційного забезпечення спортивного змагання. Виявлено, що організація проведення змагань формується, насамперед, з управлінських дій: організації і планування, управління змаганнями і їх проведення, які включають складання календарного плану змагань; розробки Положення (регламенту); управління фінансами; підбір суддівської колегії і організації її роботи; пропаганди; складання програми змагань; визначення заходів щодо обслуговування учасників і глядачів і багато інших питань.

2. В ході соціологічного дослідження респондентами були визначені напрями у структурі та змісті діяльності оргкомітету з проведення першості міста з футболу, а саме: стратегія просування спортивного змагання; взаємодія всіх ланок і департаментів організаторів заходу; реклама спортивних змагань та її види: пряма реклама (телебачення, радіо, ЗМІ, зовнішня реклама, реклама на транспорті), PR як непряма реклама; використання Інтернет технологій; планування і розрахунок бюджету рекламної кампанії спортивного заходу; узгоджена робота із зовнішніми організаціями; спонсоринг, фандрайзинг та оформлення спонсорського пакету; використання волонтерів; психологічні основи взаємодії зі спонсорами та волонтерами; залучення держави і приватного бізнесу в організації фінансування першості міста. Найбільш ефективними напрямками респонденти визнали - взаємодія всіх ланок і департаментів організаторів заходу (40%), узгоджена робота із зовнішніми організаціями (25%); держави і приватного бізнесу в організації фінансування першості міста (15%), використання Інтернет технологій (10%), залучення стратегія просування спортивного змагання (10%).

3. Визначені заходи щодо підвищення ефективності діяльності організаційного комітету з проведення першості міста з футболу. За

результатами соціологічного дослідження 45% респондентів визнали, що для підвищення ефективності роботи оргкомітету змагань з футболу необхідно розробити чіткі функціональні обов'язки співробітників; 25% - визначити чіткий регламент роботи, 15% - використовувати економічні стимули для ефективної роботи; та по 5% респондентів вважають за необхідне впровадити передові технології кадрового менеджменту, підтримувати трудову дисципліну та створити позитивний психологічний клімат в колективі.

4. Результати теоретичних та емпіричних досліджень дозволили розробити практичні рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності організаційного комітету з проведення першості міста з футболу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексеев С.В. Спортивный менеджмент. Регулирование организации и проведения физкультурных и спортивных мероприятий: учебник для студентов вузов, обучающихся по направлению «Менеджмент организации», «Юриспруденции» и «Физическая культура и спорт» / С.В. Алексеев; под ред. П.В. Крашенинникова. – М.: ЮНИТИ-ДАНА: Закон и право, 2015. – 687 с.
2. Алфёрова Д.В. Event-менеджмент спортивных мероприятий// Научное сообщество студентов XXI столетия. Экономические науки: сб. ст. по мат. IX междунар. студ. науч.-практ. конф. № 9. — [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://sibac.info/archive/economy/9.pdf>
3. Баранов В.В. Организация и проведение соревнований по футболу среди студентов: метод. рекомендации для преподавателей и студентов вузов / Кабышева М. И., Богданов А. В., В.В. Баранов. — Оренбург: ГОУ ОГУ, 2008. — 45 с.
4. Бармашова Л.В. Сущность организации деятельности предприятия [Электронный ресурс] — Режим доступа: http://barmashova.ru/vedenie_v_kurs/sushnost_organizazii_deat_predpriati/
5. Билл Гдэд, Брайан Роу Справочник ИААФ по проведению и организации соревнований: Перевод с англ. – Марина Кравченко, 2007 . – 268 с.
6. Блеер А.Н. Терминология спорта. Толковый словарь-справочник / А.Н. Блеер, Ф.П. Суслов, Д.А. Тышлер. — М.: Издательский центр «Академия», 2010. — 464 с.
7. Болонов Г.П. Сценарии спортивно-театрализованных праздников: В 2-х кн. / Болонов Г.П., Болонова Н.В. – М., – 2003. – 80 с.
8. Бубка С.Н. Современный олимпийский спорт: экономический механизм саморазвития// Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 12 – С. 17–24.

9. Виробничий менеджмент: підручник. / За заг. ред. Бутка М.П. [М.П. Бутко, С. М. Задорожна, Н. В. Іванова та ін.] – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 424 с.
10. Гусева Е.П. Менеджмент: Учебно-методический комплекс. – М.: Издат. Центр ЕАОИ. – 2008. – 416 с.
11. Демчук К.Б.. Организация и проведение спортивных мероприятий: методическое пособие / Демчук К.Б., Костюкова О.Н., Болгарчук Т.М., Игнатенков В.В. – Краснодар, 2010. – 52 с.
12. Джексон, Р. Руководство по спортивному администрированию / Р. Джексон. – Минск: Белорусская олимпийская академия, 2006. – 338 с.
13. Друзь В.А. Спортивная тренировка и соревнования / В.А. Друзь. – СПб.: Питер, 2004.– 118 с.
14. Егоренко Л.А. Организация и проведение соревнований в гребном спорте: учеб. пособие – СПб., ГУФК им. Лесгафта, 2006. – 93 с.
15. Ершов В.Ю. Обязанности судей при проведении соревнований по лёгкой атлетике: учебно–метод. пособие. / Ершов В.Ю., Михайлова Е.А. – Великие Луки: ВГАФК, 2011. – 112 с.
16. Жолдак В.И. Менеджмент / В.И. Жолдак, С.Г. Сайранов. – М.: Физическая культура, 2006, – 372 с.
17. Жолдак В.И. Менеджмент спорта и туризма / В.И. Жолдак, В.А.Квартальнов. – Т.1.: Организационные основы: Учебник. – М.: Советский спорт, 2001. – 288 с.
18. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» від 17 вересня 2009 №1724-VI [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1724-17>
19. Зенкова А.М. Організаційні основи проведення легкоатлетичних змагань в умовах комерціалізації: автореферат дис... на здобуття ступеня канд. наук з фіз. виховання і спорту: спец. 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / А.М. Зенкова. — Національний ун-т фізичного виховання і спорту України. — К., 2013. — 19 с.

20. Зуев В.Н. Спортивный арбитр: учебное пособие для студентов обучающихся по специальности 022300 – Физическая культура и спорт/ В.Н. Зуев. – Москва: Советский спорт, 2004. – 394 с.
21. Зуев В.Н. Управление системой спортивных соревнований/ В.Н. Зуев. – М.: Физкультура и спорт, 2009. – 264 с.
22. Колесов А.И. Соревновательная деятельность и подготовка спортсменов высшей квалификации в различных природно-географических условиях/ А.И. Колесов, Н.А. Ленц, Е.А. Розумовский. — М.: Физкультура и спорт, 2003.— 292 с.
23. Костюкевич В.М. Організація та проведення змагань зі спорт ігор. Навчальний посібник / В.М. Костюкевич. – Вінниця, 2005. – 216 с.
24. Красников А.А. Основные теории спортивных соревнований: учебное пособие для студентов высших учебных заведений, обучающихся по направлению 032101 «Физическая культура и спорт» / А.А. Красников. – Москва: Физическая культура, 2005. – 176 с.
25. Красников А.А. Основы теории спортивных соревнований в системе наук о спорте// Теория и практика физической культуры. – 2006. – №9. – С. 23–24.
26. Красников А.А. Основы теории спортивных соревнований: учеб. Пособие для вузов физической культуры и спорта. / А.А. Красников. – М.: Физическая культура, 2005. – 160 с.
27. Красников А.А. Проблемы общей теории спортивных соревнований / А.А. Красников. – Москва: СпортАкадемПресс, 2003. – 328 с.
28. Курочкін В.Г. Організація і проведення змагань з хокею на траві в залах: Навчальний посібник. – Київ: вид-во "Ювента – Плюс", 2006. – 178 с.
29. Лысенко И.А. Организационно-педагогические аспекты проведения спортивных соревнований (на примере Чемпионата Украины по гандболу среди мужских команд сезона (2010)/ И.А. Лысенко, С.Ю. Здоренко, Д.С. Борсук // Физическое воспитание студентов.: М, 2011. — С. 9– 93.

30. Маркетинг в спорте. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://allbest.ru>
31. Масимов З.П. Организация физкультурно-спортивных соревнований в высших образовательных учреждениях // Научно-методический электронный журнал «Концепт». – 2016. – Т. 22. – С. 47–49. – [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://e-koncept.ru/2016/56373.htm>.
32. Менеджмент и безопасность в адаптивной физической культуре – Раздел 7. Менеджмент спортивных соревнований – [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://bmsi.ru/doc/cd9acd21-8bc3-4182-b6f3-304fde6fefb1>
33. Менеджмент и маркетинг спорта. Инвестиции в спорт. [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://5ballov.qip.ru/referats/preview/103113/?referat-menedjment-i-marketing-v-sporte-investitsii-v-sport>
34. Міжнародні правила змагань з легкої атлетики. Для студентів факультету фізичної культури, тренерів, викладачів фізичного виховання, суддів/ Уклад.: М.П. Гудим, В.М. Ласточкин, С.В. Гудим, Н.М. Скачедуб. – Суми: СумДПУім. А.С. Макаренка, 2003. – 112 с.
35. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку: закономірності функціонування та розвитку. – К.: Олімпійська література, 2007. – 216 с.
36. Мічуда Ю.П. Экономические основы современного олимпийского спорта. – К.: Олімпійська література, 2009. Т. 2. – С. 401–437.
37. Новикова Г.В. Организация и проведение соревнований по баскетболу и стритболу: Учебное пособие / Новикова Г.В., Коваленко Т.Г., Швардыгулин А.В. – ВолГУ. — Волгоград: Изд-во ВолГУ, 2003. — 72 с.
38. Организация и судейство соревнований по лёгкой атлетике: Учебно-методическое пособие / Под редакцией В.И. Лахова – М.: «Советский спорт», 2004. – 512 с.

39. Організаційні моменти проведення спортивних змагань [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://f-z.in.ua/ua/excluzyv/rezonans/14-organizatsijni-momenti-provedennya-sportivnikh-zmagan>.

40. Організація і проведення змагань із спортивних ігор. Навчальний посібник для студентів вузів / Під ред. В.М. Костюкевич – Вінниця: ВДПУ, 2001. – 216 с.

41. Організація та суддівство змагань з видів спорту. Навчально-методичний посібник./ Н.О. Лапочук, Л.А. Удачина. – Маріуполь, ММК, МММК, 2014. – 52 с.

42. Павленко Ю.О. Организационно-методологические основы формирования научно-методического обеспечения подготовки национальных команд к Олимпийским играм: дис. на соискание науч. степени доктора наук по физ. воспитанию и спорту: спец. 24.00.01 «Олимпийский и профессиональный спорт». – К., 2012. – 428 с.

43. Переверзин И.И. Искусство спортивного менеджмента / И.И. Переверзин. – М.: Сов. спорт, 2004. – 416 с.

44. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации. Учебное пособие/ И.И. Переверзин. – М.: Физкультура и спорт, 2006 – 434 с.

45. Петров Б.Н. Массовые спортивно-художественные представления. Основы режиссуры, технологии, организации и методики учеб. пособие для вузов / Б.Н. Петров. – М.: ТВТ Дивизион, 2014. – 392 с.

46. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / В.Н. Платонов – Киев: Олимпийская лит., 2004. – 808 с.

47. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практическое приложение: Учебник тренера высшей квалификации / В.Н. Платонов. – М., 2005. – 820 с.

48. Положення про Єдину спортивну класифікацію України від 11.10.2013 № 582 [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1861-13/paran14#n14>

49. Починкин А.В. Менеджмент в сфере физической культуры и спорта: учеб. Пособие / А.В. Починкин. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: Советский спорт, 2010. – 264 с.
50. Профессиональный спорт: [учебник для студентов высш. учеб. заведений физ. воспитания и спорта] / под общ. ред. С.И. Гуськова, В.Н. Платонова. – К.: Олимп. лит., 2000. – 392 с.
51. Рутьєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 312 с.
52. Сергієнко В. М., Полтавцева Т.І. Технології організації спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Фізична культура». – 2-е вид., перероб. і доп. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2008. – 164 с.
53. Сисоєва С.О. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник /С.О.Сисоєва, Т.Є. Кристопчук. – Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.
54. Ситін П.А. Організація і проведення спортивних заходів: Навчальний посібник / П. А. Ситін. – К.: Вид-во НУ КПІ, 2006. – 135 с.
55. Степанова О.Н. Маркетинг и маркетинговые коммуникации в деятельности физкультурно-спортивных организации: Учебное пособие. В. 2 ч. Ч.1. – м.: МПГУ, 2012. – 224 с.
56. Степанова О.Н. Управление маркетинговой в физкультурно-спортивной организации: концептуальный подход и элементы технологии /Теория и практика физической культуры. – 2005. № 2. – С. 42– 46.
57. Тверезовська Н. Т. Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб / Н.Т. Тверезовська, В. К. Сидоренко– К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 440 с.
58. Томич М. Маркетинг в спорте. Рынок и спортивные продукты / М. Томич. – М.: МАФСИ, 2003. – 224 с.

59. Футбол [Электронный ресурс] — Режим доступа:
<https://ru.wikipedia.org/wiki/Футбол#.D0.A1.D0.BE.D1.80.D0.B5.D0.B2.D0.BD.D0.BE.D0.B2.D0.B0.D0.BD.D0.B8.D1.8F>

60. Футбол [Электронный ресурс] — Режим доступа:
<https://uk.wikipedia.org/wiki/Футбол>

61. Ющенко О.П., Наметченко В.О. Основы спортивного тренування [Электронный ресурс] — Режим доступа:
http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2011/Sport/2_87048.doc.htm.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Етапи підготовки и проведення ФСЗ

№ з/п	Найменування етапу	Відповідальні
1.	Затвердження календарного плану	ОПС
2.	Затвердження календарного плану	ОПС
3.	Розробка і затвердження положення про змагання	ОПС
4.	Розробка і затвердження кошторису на проведення ФСЗ	ОПС
5.	Формування головної суддівської колегії	ОПС
6.	Маркетинг і реклама ФСЗ	ОПС
7.	Вибір і підготовка спортивної споруди (укладення договору оренди, інспекція, додаткове оснащення технічними засобами і т.і.)	ОПС, головна суддівська колегія
8.	Медичне забезпечення	ОПС
9.	Організація збору і обробка заявок на участь у ФСМ	Головна суддівська колегія
10.	Жеребкування учасників	Головна суддівська колегія
11.	Формування служби безпеці	ОПС
12.	Урочисте відкриття змагання	ОПС, головна суддівська колегія
13.	Проведення змагання відповідно до затверджених програмою і правилами	Головна суддівська колегія
14.	Нагородження переможців	ОПСЮ, головна суддівська колегія
15.	Урочисте закриття ФСЗ	ОПС, головна суддівська колегія
16.	Підготовка звіту суддівською колегією і представлення його організації, провідної змагання	Головна суддівська колегія

АНКЕТА

Просимо Вас сприяти проведенню дослідження, відповівши на запитання анкети, що має анонімний характер. Вся отримана інформація буде використана виключно з науковою метою. Поставте відмітку навпроти Вашого варіанту відповіді, що, на Вашу думку, є правильним, за необхідності дайте свій варіант у текстовій формі.

1. Чи викликає у вас інтерес першість міста з футболу?

- 1. так;
- 2. скоріше так ніж ні,
- 3. ні;
- 4. важко відповісти.

2. На Вашу думку, чим може приваблювати першість міста з футболу?

- 1. видовищною грою;
- 2. зірковими гравцями;
- 3. комфортними умовами для вболівальників;
- 4. захопливою грою;
- 5. важко відповісти.

3. Як, Ви вважаєте, на скільки першість міста з футболу є популярним в Україні?

- 1. дуже популярний;
- 2. скоріше популярний ніж ні;
- 3. не дуже популярний;
- 4. важко відповісти.

4. Як, Ви вважаєте, чому першість міст з футболу недостатньо популярний в Україні?

- 1. відсутність телевізійних трансляцій по країні;
- 2. низький рівень майстерності футбольних команд;
- 3. недолік інтриги, прогнозований результат футбольних матчів;
- 4. недостатня кількість зіркових гравців;
- 5. низький рівень організаційної діяльності оргкомітету;
- 6. незадовільна рекламна компанія.

5. Як Ви вважаєте, чи можливо підвищити рівень першості міста з футболу?

- 1. так, у найблищій час;

2. скоріше так ніж ні, але не скоро;

3. ні.

6. На Вашу думку, проблемою організації та проведення першості міста з футболу є:

1. рівень футбольних команд;

2. професійна кваліфікація тренерів;

3. суддівство;

4. матеріально-технічна база;

5. амбіції керівництва;.

7. Якою мірою Ви задоволені діяльністю оргкомітету з проведення першості міста з футболу?

1. повністю задоволений;

2. частково задоволений;

3. не задоволений;

4. важко відповісти.

8. Оцініть професіоналізм складу оргкомітету з проведення першості міста з футболу за п'ятибальною шкалою («5»-максимальна оцінка):

1. 1 бал;

2. 2 бали;

3. 3 бали;

4. 4 балів;

5. 5 балів.

9. Оцініть важливість якостей, які найбільш необхідні для працівників оргкомітету при проведенні першості міста з футболу за десятибальною шкалою (10 б – найвищий бал)

№	Варіанти відповідей	Бали
1	комплексний системний підхід до виконання необхідної роботи	
2	здібність генерувати ідеї, трансформувати їх у практичні дії	
3	знання виду спорту (футболу)	
4	сучасне економічне мислення	
5	комп'ютерна грамотність	
6	навички роботи з людьми	
7	досвід організації спортивних змагань	
8	чітко та логічно формулювати розпорядження, аргументувати свої погляди	
9	політична культура	
10	контакти усередині і поза спортом	

10. На Вашу думку, як змінилася діяльність оргкомітету з проведення першості міста з футболу в порівнянні з минулими роками?

1. поліпшилася;

2. швидше покращилася;

3. залишилася на колишньому рівні;
4. швидше погіршилася;
5. погіршилася;
6. важко відповісти.

11. Які заходи, на Ваш погляд, необхідно прийняти, щоб покращити роботу співробітників оргкомітету з проведення першості міста з футболу?

1. розробити чіткі функціональні обов'язки співробітників;
2. визначити чіткий регламент роботи;
3. підтримувати трудову дисципліну;
4. створити позитивний психологічний клімат в колективі;
5. використовувати економічні стимули для ефективної роботи;
6. впровадження передових технологій кадрового менеджменту;
7. важко відповісти.

12. На Вашу думку, система успішної підготовки і проведення першості міста з футболу залежить від:

1. фінансування заходу в ринкових умовах;
2. оптимізація технологічних рішень;
3. отримання прибутку від видовищності заходу;
3. ефективних методів роботи з глядачами (інтерактив);
5. безпеки заходу і страхування змагань (страховий договір);
6. ефективної організаційної діяльності оргкомітету;

13. Як Ви вважаєте, організаційна діяльність оргкомітету з проведення першості міста з футболу може виступити як ефективний засіб вдалого проведення першості?

1. так;
2. скоріше так ніж ні, тому що він наш;
3. ні;
4. важко відповісти.

14. На Ваш погляд, якою мірою здійснюються направлення діяльності оргкомітету з проведення першості міста футболу та чи ефективно вони здійснюються або є необхідність в їх вдосконалені? (закресліть необхідний квадрат)?

№	Завдання	Варіант відповіді		
		Здійснюються	Більшою мірою здійснюються ніж ні	Не здійснюються
		Ефективно	Потребують вдосконалення	

1	адміністративні питання та координація				
2	фінансові питання				
3	устаткування й екіпірування				
4	управління першістю				
5	логістика та інші послуги				
6	маркетинг і пропаганда				

15. Як Ви вважаєте, якою мірою організаційно-економічні основи можуть вплинути на ефективність діяльності оргкомітету з проведення першості міста з футболу і якою мірою?

№	Організаційно-економічні основи	Варіант відповіді		
		Істотно	Більшою мірою значно, ніж ні	Незначно
1	суб'єкти і рівень проведення змагань			
2	функції спортивної асоціації			
3	взаємодії з органами влади			
4	доходів спортивного заходу			
5	Договори			
6	розрахунку кошторису та цін			
7	нормативно-правове забезпечення			
8	обґрунтування та документування «стартового внеску»			

16. На вашу думку, який з перелічених напрямів у структурі та змісті діяльності оргкомітету з проведення першості міста з футболу є найбільш ефективним?

1. стратегія просування спортивного змагання;
2. взаємодія всіх ланок і департаментів організаторів заходу;
3. реклама спортивних змагань та її види: пряма реклама (телебачення, радіо, ЗМІ, зовнішня реклама, реклама на транспорті), PR як непряма реклама;
4. використання Інтернет технологій;
5. планування і розрахунок бюджету рекламної кампанії спортивного заходу;
6. узгоджена робота із зовнішніми організаціями;

- 7. спонсоринг, фандрайзинг та оформлення спонсорського пакету;
- 8. використання волонтерів;
- 9. психологічні основи взаємодії зі спонсорами та волонтерами.
- 10. залучення держави і приватного бізнесу в організації фінансування першості.

17. Загальний стаж роботи у сфері фізичної культури і спорту?

- 1. до 5 років
- 2. 6-10 років
- 3. 11-20 років
- 4. 21- 25 років
- 5. понад 25 років

18. Ваша освіта?

- 1. повна вища (спеціаліст, магістр)
- 2. базова вища (бакалавр)
- 3. середня спеціальна освіта
- 4. незакінчена вища
- 5. повна загальна середня

19. Ви закінчили ВНЗ фізкультурного профілю?

- 1. так;
- 2. ні;
- 3. навчаюсь.

20. Ваша стать?

- 1. жіноча
- 2. чоловіча

21. Ваш вік

- 1. до 20;
- 2. від 21 до 35;
- 3. від 36 до 60;
- 4. старше 60.

22. Вкажіть Ваш стаж роботи у сфері футболу (повних років)?

- 1. до 5 років
- 2. від 5 до 10 років
- 3. від 11 до 20 років
- 4. більше 20 років

Дякуємо за співпрацю!

ДОДАТОК Б

ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ
РЕЗУЛЬТАТІВ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ (АНКЕТУВАННЯ)

№ з/п	Питання	Варіанти відповіді	Кількість відповідей (чоловік)	Кількість відповідей (%)
1.	Чи викликає у вас інтерес першість міста з футболу?	так	0	5
		скоріше так ніж ні;	16	80
		ні;	0	0
		важко відповісти.	3	15
2	На Вашу думку, чим може приваблювати першість міста і з футболу?	видовищною грою;	4	20
		зірковими гравцями;	5	25
		комфортними умовами для вболівальників;	2	10
		захопливою грою;	3	15
		важко відповісти.	6	30
3	Як, Ви вважаєте, на скільки першість міста з футболу є популярним в місті?	дуже популярний;	2	10
		скоріше популярний ніж ні;	8	40
		не дуже популярний;	6	30
		важко відповісти	2	10
4	Як Ви вважаєте, чому першість міста з футболу недостатньо популярний в місті?	відсутність телевізійних трансляцій по країні;	1	5
		низький рівень майстерності футбольних команд;	10	50
		недолік інтриги, прогнозований результат футбольних матчів;	0	0
		недостатня кількість зіркових гравців;	0	0
		низький рівень організаційної діяльності оргкомітету з проведення першості;	4	20
		незадовільна рекламна компанія першості.	5	25
5		так, у найблищій час;	0	0

	Як Ви вважаєте, чи можливо підвищити рівень першості міста з футболу?	скоріше так ніж ні, але не скоро;	30	100
		ні.	0	0
6	На Вашу думку, проблемою організації та проведення першості міста з футболу є:	рівень футбольних команд;	8	40
		професійна кваліфікація тренерів;	2	10
		суддівство;	2	10
		матеріально-технічна база;	6	30
		амбіції керівництва;	2	10
7	Якою мірою Ви задоволені діяльністю оргкомітету з проведення першості міста з футболу?	повністю задоволений;	8	40
		частково задоволений;	12	60
		не задоволений;	0	0
		важко відповісти.	0	0
8	Оцініть професіоналізм складу оргкомітету з проведення першості міста з футболу за п'ятибальною шкалою («5»-максимальна оцінка):	1 бал;	0	0
		2 бали;		0
		3 бали;	4	20
		4 бали;	14	70
		5 балів.	2	10
9	На Вашу думку, як змінилася діяльність оргкомітету з проведення першості міста з футболу в порівнянні з минулими роками?	поліпшилася;	15	75
		швидше покращилася;	4	20
		залишилася на колишньому рівні;	1	5
		швидше погіршилася;	0	0
		погіршилася;	0	0

10	Які заходи, на Ваш погляд, необхідно прийняти, щоб покращити роботу співробітників оргкомітету з проведення першості міста з футболу?	розробити чіткі функціональні обов'язки співробітників;	9	45
		визначити чіткий регламент роботи;	5	25
		підтримувати трудову дисципліну;	1	5
		створити позитивний психологічний клімат в колективі;	1	5
		використовувати економічні стимули для ефективної роботи;	3	15
		впровадження передових технологій кадрового менеджменту;	1	5
11	На Вашу думку, система успішної підготовки і проведення першості міста з футболу залежить від:	фінансування заходу в ринкових умовах;	2	10
		оптимізація технологічних рішень;	1	5
		отримання прибутку від видовищності заходу;	3	5
		ефективних методів роботи з глядачами (інтерактив);	0	0
		безпеки заходу і страхування змагань (страховий договір);	0	0
		ефективної організаційної діяльності оргкомітету.	13	65
12	Як Ви вважаєте, організаційна діяльність оргкомітету з проведення першості міста з футболу може виступити як ефективний засіб вдалого проведення першості?	так;	1	5
		скоріше так ніж ні, тому що він наш;	17	85
		ні;	0	0
		важко відповісти.	2	10
13	На вашу думку, який з перелічених напрямів у структурі та змісті діяльності оргкомітету з проведення першості міста	стратегія просування спортивного змагання;	2	10
		взаємодія всіх ланок і департаментів організаторів заходу;	8	40
		реклама спортивних змагань та її види: пряма реклама (телебачення, радіо, ЗМІ, зовнішня реклама, реклама на транспорті), PR як непряма реклама;	0	0
		використання Інтернет технологій;	2	10

	з футболу є найбільш ефективним?	планування і розрахунок бюджету рекламної кампанії спортивного заходу;	0	0
		узгоджена робота із зовнішніми організаціями;	5	25
		спонсоринг, фандрайзинг та оформлення спонсорського пакету;	0	0
		використання волонтерів;	0	0
		психологічні основи взаємодії зі спонсорами та волонтерами.	0	0
		залучення держави і приватного бізнесу в організації фінансування.	3	15
14	Загальний стаж роботи у сфері ФКіС?	до 5 років	0	0
		6-10 років	4	20
		11-20 років	11	55
		21- 25 років	3	15
		понад 25 років	2	10
15	Ваша освіта?	повна вища (спеціаліст, магістр)	16	80
		базова вища (бакалавр)	4	20
		середня спеціальна освіта	0	0
		незакінчена вища	0	0
		повна загальна середня	0	0
16	Ви закінчили ВНЗ фізкультурного профілю?	так;	20	100
		ні;	0	0
		навчаюсь.	0	0
17	Ваша стать?	жіноча	0	0
		чоловіча	20	100
18	Ваш вік	до 20;	0	0
		від 21 до 35	6	30
		від 36 до 60;	13	65
		старше 60.	1	5

19	Вкажіть Ваш стаж роботи у сфері футболу (повних років)	до 5 років	0	0
		від 6 до 10 років	2	10
		від 11 до 20 років	15	75
		більше 20 років	3	15
20	На Ваш погляд, якою мірою здійснюються направлення діяльності оргкомітету з проведення першості міста футболу та чи ефективно вони здійснюються або є необхідність в їх вдосконалені? (закресліть необхідний квадрат)?			

	Завдання	Варіант відповіді							
		Здійснюються				Більшою мірою здійснюються ніж ні		Не здійснюються	
		Ефективно	Ефективно	Потребу-ють вдос-коналення	Потребу-ють вдос-коналення				
		(к-ть чол.)	(к-ть %)	(к-ть чол.)	(к-ть %)	(к-ть чол.)	(к-ть %)	(к-ть чол.)	(к-ть %)
1	адміністративні питання та координація	11	55	5	25	4	20	0	0
2	фінансові питання	0	0	14	70	6	30	0	0
3	устаткування й екіпірування	4	20	16	80	0	0	0	0
4	управління першістю	12	60	16	80	0	0	0	0
5	логістика та інші послуги	4	20	18	90	2	10	0	0
6	маркетинг і пропаганда	13	65	5	25	3	10	0	0

21	Як Ви вважаєте, якою мірою організаційно-економічні основи можуть вплинути на ефективність діяльності оргкомітету з проведення першості міста з футболу?					
	Організаційно-економічні основи	Варіант відповіді				
		Істотно	Істотно	Більшою мірою значно, ніж ні	Більшою мірою значно, ніж ні	Незначно
	(к-ть чол.)	(к-ть %)	(к-ть чол.)	(к-ть %)	(к-ть чол.)	(к-ть %)
суб'єкти і рівень проведення змагань	12	60	7	35	1	5
функції асоціації	15	75	5	25	0	0
взаємодії з органами влади	7	35	13	65	0	0
доходів спортивного заходу	3	15	0	0	17	85
договори	2	10	14	70	4	20
розрахунку кошторису та цін	3	15	10	50	7	35
нормативно-правове забезпечення	5	25	12	65	2	10
обґрунтування та документування «стартового внеску»	4	20	13	60	4	20

22. Оцініть важливість якостей, які найбільш необхідні для працівників оргкомітету при проведенні першості міста з футболу за шкалою десятибальною шкалою (10 б – найвищий бал)

№	Варіанти відповідей	Середній бал
1	комплексний системний підхід до виконання необхідної роботи	2,4
2	здібність генерувати ідеї, трансформувати їх у практичні дії	7,5
3	знання виду спорту (футболу)	8,7
4	сучасне економічне мислення	8,1
5	комп'ютерна грамотність	3,2
6	навички роботи з людьми	5,7
7	досвід організації спортивних змагань	9,35
8	чітко та логічно формулювати розпорядження, аргументувати свої погляди	1,85
9	політична культура	3,95
10	контакти усередині і поза спортом	4,35

